

Pedagogisch werkplan

De Droomplaats Kluppies

Versie 1, januari 2021

Door Gwen Giessen

Pedagogisch beleid in praktijk op Kluppies

Dit pedagogisch werkplan is bedoeld voor pedagogisch medewerkers en de ouders van ons kinderverblijf.

Contactinformatie en een algemene beschrijving van de locatie:

Naam: Kluppies

Adres: Kreileroord 222

Woonplaats: 3079 NB Rotterdam IJsselmonde

Telefoon: 085-1119206

Email: gwen@dedroomplaats.nl

Contactpersoon: Gwen Giessen

U vindt diverse belangrijke documenten terug op onze website: www.dedroomplaats.nl. Bijvoorbeeld de meest recente GGD-rapportage van de jaarlijkse inspectie en een digitale versie van ons pedagogische visie, het pedagogische werkplan van uw locatie en de prijslijsten/inschrijfvoorwaarden en plaatsingsprocedure.

De Droomplaats Kinderopvang De KluPPies is een locatie aan de Kreileroord (Rotterdam – IJsselmonde vlakbij winkelcentrum de Keizerswaard). Wij zijn gevestigd in het dagcentrum van de Pameijer. De Pameijer is een dagcentrum voor verstandelijk en lichamelijk beperkte volwassenen. Wij werken samen met de Pameijer; de cliënten zullen voor ons bijvoorbeeld de was doen en de tuin bijhouden. U hoeft zich geen zorgen te maken. Wij hebben onze eigen ruimte binnen het gebouw en cliënten van de Pameijer komen niet in onze ruimtes.

In dit gebouw hebben wij een babygroep, dreumesgroep en peutergroep. Iedere groep beschikt over een eigen kleine afgesloten buitenruimte die direct grenst aan de groep. De eigen kleine buitenruimtes grenzen weer direct aan de grote tuin. In deze tuin spelen de kinderen elke dag buiten.

Producten – opvangsoorten:

Bij Kluppies kunnen kinderen vanaf 8 weken tot overgang naar de Basisschool terecht voor pedagogische opvang.

Wij bieden hele dagopvang.

Kluppies is geopend van 06.45 – 18:00 uur.

1	Beleid in praktijk	5
2	De interactievaardigheden als leidraad voor ons pedagogisch handelen	5
3	De vestiging	12
3.1	Groepsindeling	13
3.2	Samenvoegen van groepen	13
3.3	Mentorschap	13
3.4	Preventie/vier ogenprincipe	14
3.5	Calamiteiten	14
3.6	Openingstijden	14
3.7	Halen en Brengen	15
3.8	Dienstroosters	15
3.9	Vaste gezichten	15
3.10	Beroepskracht-kindratio	16
3.11	Toegangsbeveiliging	16
3.12	Extra dag(delen)	16
3.13	Medische hulp	16
3.14	Voertaal	17
4	Zorg en verzorging	17
4.1	Wennen	17
4.2	Persoonlijke spullen	17
4.3	Dagritme	17
4.4	Eten en drinken	19
4.5	Traktatie	19
4.6	Medicijnen	19
5	Seksuele ontwikkeling	20
6	Activiteitsaanbod	20
6.1	Verschillen tussen jongens en meisjes	21
6.2	Plezier in doen en ontdekken	21
6.3	Vallen en opstaan	21
6.4	Meer van hetzelfde	22
6.5	Het doen telt	22
6.6	Vrij spelen	22
6.7	Bewegen	22
6.8	Uitstapjes	23
6.9	Buitenspelen	23
6.10	Natuur & milieu	24

6.11 Creativiteit	25
6.12 Gebruik televisie, (spel)computer en tablets	25
7 Sfeer op de groep	26
7.1 Indeling en aankleding van de ruimte	26
7.2 Bijzondere momenten	27
7.3 Belonen en corrigeren	28
7.4 Kinderparticipatie	29
7.5 Regels en afspraken	29
8 Oudercontacten	30
8.1 Het doel	30
8.2 Brengen en halen	30
8.3 Gesprekken	31
8.4 Schriftelijke informatie	31
8.5 Oudercontact momenten	31
8.6 Ouderadviescommissie	32
8.7 Exit enquête	32
9 Borging van de kwaliteit	32
9.1 Personeel en opleiding	32
9.2 Ondersteuning op de groep door andere volwassenen	32
9.3 Werkinstructies/protocollen	33
9.4 Niet tevreden? Vertel 't ons.	33
9.5 Observatie welbevinden en ontwikkeling van het kind	34
9.6 Analyse van de pedagogische kwaliteit	35
9.7 Veiligheid en gezondheid	35
9.8 Deskundigheidsbevordering	36
10. Afsluitend.	36
11. Bijlage tijdelijke wijzigingen	38

1 Beleid in praktijk

Het algemeen pedagogisch beleid van De Droomplaats vormt het uitgangspunt voor de manier waarop wij dagelijks met de kinderen omgaan. Dit is een apart document. Op basis hiervan stellen we dit pedagogisch werkplan samen en leggen dit voor aan de ouderadviescommissie. Hierin laten we zien hoe wij, de pedagogisch medewerkers, het algemeen pedagogisch beleid van De Droomplaats in praktijk brengen op onze vestiging. Wij stellen de behoefte van het kind steeds centraal. Regelmatig maar zeker een keer per jaar kijken we opnieuw samen met de oudercommissie naar dit werkplan en passen het waar nodig aan. Dat doen we ook bij wijziging van het algemeen pedagogisch beleid. Soms moeten wij dit plan tijdelijk wijzigen, door bijvoorbeeld een andere groepsindeling-samenstelling. Dit doen wij in een bijlage met ingangsdatum en aflooptdatum.

2 De interactievaardigheden als leidraad voor ons pedagogisch handelen

Zoals in ons algemeen pedagogisch beleidsplan beschreven, gaan we uit van vier pedagogische basisdoelen voor de opvoeding. Wij zorgen ervoor dat kinderen zich emotioneel veilig voelen (1), geven ze de gelegenheid zich persoonlijk (2) en sociaal (3) te ontwikkelen en om zich de normen en waarden van onze samenleving eigen te maken (4).

Om deze doelen te verwezenlijken en zo goed mogelijk aan te sluiten bij zowel de individuele ontwikkeling en belevingswereld van een kind als bij het groepsproces, passen we de methodiek van de interactieprincipes toe. Het zijn vaardigheden en geven ons de handvaten om de ontwikkeling van de kinderen optimaal te begeleiden en te ondersteunen. De eerste drie zijn de basisvaardigheden die we terug kunnen zien bij iedere pm-er, de laatste drie zijn de vaardigheden die de educatie betreffen. Deze vaardigheden zien we zeker terug bij de vakbekwame pm-ers die op een voorschoolse educatie (ve) groep werken.

Een laatst toegevoegde vaardigheid vanuit onderzoek is interactief voorlezen. Hierin pakken wij alle kansen om taalstimulering optimaal aan te bieden.

Sensitieve responsiviteit (SR)

Andere woorden voor SR: warmte en ondersteunende aanwezigheid.

- De pm-er heeft oog voor de toestand en signalen van het kind.
- De pm-er weet signalen goed te interpreteren en reageert hier tijdig en adequaat op.
- Het kind voelt zich begrepen, veilig en geaccepteerd.
- Is de pm-er een veilige thuishaven voor het kind en reageert de pm-er op een goede manier.

De pm-ers scheppen een veilig spreekklimaat, tonen warme belangstelling, geven emotionele steun, gaan door op de inhoud van wat het kind zegt en reageren tijdig en adequaat (passend). Ze benoemen wat ze doen en zien en wat het kind doet en voelt, helpt het kind verwoorden wat het bedoelt, spreekt de kinderen persoonlijk aan en doet dit op een vriendelijke manier. Wat doet de pm-er? Volgt het initiatief van het kind tijdens de interactie die ze heeft, maakt contact met alle kinderen van haar groep door ze aan te kijken, geeft kinderen een veilig gevoel door ze aan te raken wanneer zij daar behoefte aan hebben (knuffelen, op schoot), heeft aandacht voor de signalen van alle kinderen, laat merken dat zij de signalen van kinderen ziet of hoort, reageert op het juiste moment op de signalen van de kinderen, helpt kinderen bij het uiten en verwoorden van hun gevoelens, gaat door op de inhoud van wat het kind zegt.

Wat zegt de pm-er?

Noemt kinderen bij de naam,
verwoordt de gevoelens van de kinderen,
verwoordt wat het kind ervaart of bedoelt,
stelt de kinderen op hun gemak (bijvoorbeeld met complimenten),

vraagt naar de gevoelens en gedachten van de kinderen,

verwoordt haar eigen gevoelens,
benoemt dat ze het fijn vindt om de kinderen te zien.

Hoe zegt de pm-er het?

spreekt op een vriendelijke toon,
laat merken dat ze luistert (verbaal en non-verbaal),
gebruikt 'kleine' woorden zoals: maar, toch, even, ...,
gebruikt vriendelijke zinsconstructies (zullen we samen...?, wil je soms...?),
spreekt met en niet tegen de kinderen,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Respect voor de autonomie van het kind

- De pm-er erkent en waardeert de kinderen als individu met eigen ideeën en perspectieven.
- De pm-er is niet te sturend en er wordt voldoende ruimte gegeven.
- De kinderen worden actief gestimuleerd zelf iets te doen.

De pm-er geeft ruimte voor onderhandelen, deelt complimenten uit, toont geduld en volgt het tempo van het kind. De pm-er verwoordt het perspectief van het kind (hoe ziet het kind het?), stimuleert de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen, bevestigt de individualiteit (iedereen is anders/je mag er zijn), toont waardering en respect, maakt oogcontact tijdens het spreken, laat merken dat zij luisteren, noemt het kind bij de naam en spreekt op vriendelijke toon (kleine woordjes, vriendelijke zinsconstructies en zinsintonatie).

Wat doet de pm-er?

Stimuleert de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen,
is geduldig en volgt het tempo van het kind,
waardeert de ideeën en oplossingen van de kinderen,
laat de kinderen dingen op hun eigen manier doen,
laat de kinderen zelf ontdekken,
waardeert alle kinderen om wie zij zijn,
biedt de kinderen de gelegenheid om zelf te kiezen,
stimuleert de kinderen om zelf plannen te maken en deze uit te voeren.

Wat zegt de pm-er?

Verwoordt gevoelens en gedachten van de kinderen, los van eigen perspectief, laat de kinderen merken dat ze hen kent door individuele kenmerken te benoemen (thuisituatie, voorkeuren), benoemt de talenten van de kinderen,
vraagt de kinderen mee te denken over plannen, oplossingen, activiteiten,
gaat met de kinderen in gesprek over een situatie (activiteiten, probleem, wens), maakt contact en benoemt wat zij gaat doen voordat zij een kind aanraakt.

Hoe zegt de pm-er het?

praat met en niet tegen de kinderen,
laat merken dat ze luistert,
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Structureren en grenzen stellen

- De pm-er vertelt aan het begin van de 'activiteit' wat de bedoeling is en hoe zij het gaat uitvoeren. Er zit een duidelijk begin en einde aan een activiteit.

- De pm-er maakt duidelijk wat er van hen verwacht wordt en zorgt op een sensitieve manier en met respect voor de autonomie ervoor dat de kinderen zich aan deze verwachtingen houden.

- De pm-er structureert en organiseert een situatie of activiteit zo dat de kinderen er optimaal van kunnen profiteren.

De pm-er weet de situaties, activiteiten en taken te structureren (wat komt eerst, wat daarna), maakt duidelijk wat de bedoeling is, geeft stapsgewijs uitleggen, stelt tijdig, consequent en doortastende grenzen, geeft effectief leiding aan groep en heeft prettige controle over het gedrag van de kinderen. De pm-er spreekt gestructureerd (eerst, dan, daarom, omdat, als/dan), controleert of de boodschap overkomt, spreekt duidelijk en verstaanbaar, luistert en benoemt wat het kind zegt, voelt of bedoelt, noemt het kind bij de naam en maakt oogcontact.

Wat doet de pm-er?

biedt structuur door een vast en herkenbaar dagritme te hanteren,
 maakt duidelijk wat de bedoeling is van een activiteit,
 heeft extra aandacht voor het bieden van structuur aan nieuwe kinderen,
 hanteert grenzen tijdig (voordat het mis gaat),
 past rituelen en routines toe op de groep,
 ziet er op toe dat de regels en afspraken nageleefd worden.

Wat zegt de pm-er?

bespreekt met de kinderen wat ze gaan doen en wanneer,
 benoemt wat de regels en afspraken zijn die gelden op de groep (bijvoorbeeld tijdens de kring of bij het naar buiten gaan),
 legt uit waarom de regels en afspraken er zijn,
 benoemt gewenst gedrag,
 benoemt de volgorde van de activiteiten (wat gaan we eerst doen en wat daarna).

Hoe zegt de pm-er het?

sprekt gestructureerd door de woorden 'eerst, dan, daarna' te gebruiken,
 gebruikt een positieve toon (zoals waardering wanneer een kind de regels goed naleeft), legt verbanden uit met woorden zoals: 'daarom, omdat, als...dan...',
 spreekt duidelijk en verstaanbaar,
 controleert of de boodschap overkomt,
 noemt het kind bij de naam,
 maakt oogcontact tijdens het spreken.

Praten en uitleggen

Deze vaardigheid gaat vooral om de mate waarin een pm-er praat en uitlegt (kwantiteit), maar ook hoe iemand dat doet (kwaliteit). Het gaat om de verbale interacties tussen de pm-er en het kind. Een pm-er die goed is in praten en uitleggen, praat niet alleen regelmatig maar stemt ook de timing en de inhoud van de interacties op begripsniveau af op de interesse van de kinderen. De pm-er stimuleert en creëert een dialoog, door middel van het stellen van open vragen. Zij voert veel gesprekjes met kinderen, praat 'met' de kinderen en niet 'tegen' de kinderen, stimuleert taalgebruik en taalbegrip van kinderen en moedigt aan, begeleidt op een vanzelfsprekende manier haar interacties met kinderen met taal, zet kinderen aan tot nadenken en tot hoger niveau taalgebruik (complexere cognitieve taalfuncties zoals vergelijken, redeneren, concluderen). Er is een rijk taalaanbod (veel benoemen, uitleg geven, meespelen in hoeken), de interacties met worden begeleidt met taal (uitleggen, luisteren, samenvatten, spreekruimte scheppen).

Wat doet de pm-er?

benut zoveel mogelijk situaties om in gesprek te gaan met de kinderen ('kansen grijpen'), moedigt de kinderen aan om zelf te praten,
gaat door op wat de kinderen zeggen,

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

7

leest interactief voor,
sluit aan bij het taalniveau van verschillende kinderen,
zet de kinderen die het aankunnen aan tot hoger niveau taalgebruik (redeneren, vergelijken).

Wat zegt de pm-er?

voert gesprekjes met de kinderen (dialoog),
benoemt wat ze ziet en doet,
benoemt wat de kinderen zien en doen,
verwoordt gedachten en gevoelens van de kinderen,
vult aan wat de kinderen zeggen met extra informatie.

Hoe zegt de pm-er het?

herhaalt wat het kind zegt in de correcte bewoording,
vult uitingen van de kinderen aan met extra inhoudswoorden,
praat mét en niet tegen de kinderen,
maakt correcte en gevarieerde zinnen,
stelt verschillende soorten vragen (open uitnodigend, niet alleen gesloten vragen), varieert met woorden door bijvoorbeeld synoniemen te gebruiken,
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Ontwikkelingsstimulering

Deze vaardigheid heeft betrekking op de stimulering van de persoonlijke competentie van kinderen. Het gaat hierbij vooral om het stimuleren van iets extra's. Het stimuleren kan op verschillende vlakken zijn; motorisch, cognitief, taal en creatief. Dit stimuleren gebeurt bijvoorbeeld door de aandacht van kinderen op bepaalde zaken te richten, door nieuwe activiteiten of spelmaterialen aan te bieden of door op nieuwe mogelijkheden van spelmaterialen te wijzen.

De pm-er biedt nieuwe activiteiten en/of spelmaterialen aan, wijst op nieuwe mogelijkheden van spelmaterialen, stemt af van stimulering op aandacht, ontwikkelingsniveau en toestand van kinderen, selecteert uitdagende spelmaterialen die gesprekken uitlokken en creëert kansen voor warm en interactief contact.

Wat doet de pm-er?

benut spel voor de stimulering van de ontwikkeling van de kinderen,
benut de inrichting van de ruimte om de kinderen iets nieuws te laten ontdekken, kiest voor spelmaterialen waarmee ze focus kan aanbrengen in de activiteiten van de kinderen, speelt mee tijdens rollen- en fantasiespel om verdieping aan te brengen in het spel, maakt gebruik van kansen die zich voordoen tijdens routines en verzorgingsmomenten om ongepland aan ontwikkeling bij te dragen, zorgt voor stimulering op de gebieden: taal, rekenen, sociale en emotionele ontwikkeling en zintuigelijke waarneming en motoriek,
daagt de kinderen uit om problemen op te lossen,
leest interactief voor in kleine groepjes.

Wat zegt de pm-er?

vraagt de kinderen naar hun eigen oplossing voor een probleem,
vraagt zich hardop dingen af (hoe zou het kunnen dat..?),
biedt een rijk taal aanbod (benoemen, uitleggen, voorbeelden geven, woorden uitleggen), stelt

prikkelende vragen (open vragen, ontdekvragen, vragen met 'hoe', 'wat', 'waarom', 'zou het kunnen dat...?' 'wat zou er gebeuren als?'),
doet prikkelende beweringen (jouw laarzen passen mij vast ook wel).

Hoe zegt de pm-er het?

geeft adequate feedback (helpen verwoorden, aanvullen, herhalen, doorvragen), spreekt correct en verstaanbaar,
spreekt gevarieerd (verschillende soorten zinnen, vragen, woorden),
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Begeleiden van interacties tussen kinderen

De pm-er besteed aandacht aan positieve interacties tussen de kinderen en dit wordt bevorderd. Voorbeelden van positieve interacties zijn; samenwerken, naar elkaar luisteren, delen, om de beurt doen, een ander kind iets geven, helpen, troosten, knuffelen of een complimentje geven. De pm-er reageert positief op positieve interacties tussen kinderen die zich spontaan voordoen. De pm-er bevordert zelf actief positieve interacties tussen kinderen door; een situatie te creëren, om de kans te vergroten, richt kinderen actief op elkaar en moedigt hen aan tot positieve interacties wanneer zich daar een gelegenheid voordoet.

De pm-er is consistent (altijd, overal) positief, reageert op en bevordert spontane positieve interacties tussen kinderen en creëert situaties die positieve interacties tussen de kinderen uitlokt. Benoemt gedrag, gevolgen van gedrag en gevoelens van de kinderen. Beschermt de speelbeurten van kinderen en spreekt ze persoonlijk aan om ze bij het gesprek te betrekken.

Wat doet de pm-er?

merkt interacties tussen de kinderen op,
reageert positief op (spontaan) positief contact tussen de kinderen,
creëert situaties waarin de kinderen samen spelen, delen, elkaar helpen of samen een plan maken, begeleidt conflicten met het doel de kinderen zelf weer op weg te helpen.

Wat zegt de pm-er?

benoemt positieve interacties tussen de kinderen,
benoemt samenwerking tussen de kinderen (goede afspraken gemaakt),
verwoordt (gevolgen van) gedrag, gevoelens en gedachten van de kinderen,
Bij ruzie bespreekt ze met de kinderen wat er gebeurde en zoekt samen met hen naar een oplossing, benoemt gedrag en gevolgen van gedrag (positief en negatief),
beschermt beurten van kinderen en speelbeurten,
stimuleert gesprekjes tussen de kinderen (kinderen praten niet alleen met mij).

Hoe zeg de pm-er het?

praat met en niet tegen de kinderen,
spreekt de kinderen persoonlijk aan,
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het gesprek.

Interactief voorlezen

De pm-ers richt op wat er op de pagina te zien is.
Bijvoorbeeld: Waar is de egel? Wijs maar aan! Zie je ook cadeautjes? Wijs maar aan! Zijn er ook slingers en ballonnen? Wijs maar aan! Open- en uitnodigende vragen stellen zoals wat zou er in het cadeau zitten? Wat zou jij graag willen hebben? Had jij ook slingers op je verjaardag.

Het verhaal vormt zelf het uitgangspunt om met de kinderen in gesprek te gaan. Interactief voorlezen is: een activiteit waar kinderen plezier aan beleven. Een krachtig middel om meer te leren over onze wereld en taal te stimuleren. Zinvol voor de latere leesvaardigheid.

- Taalaanbod: Hoe praat de pm-er met het kind? Hoe is het taalaanbod?
- Reactie kind: Hoe reageert het kind? Is het kind betrokken? Hoe is de inbreng van het kind

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

9

- Vaardigheden: Welke vaardigheden past de pm-er toe? Op welke momenten stelt ze vragen en hoe doet ze dat? Hoe maakt ze onbekende woorden duidelijk?

Wat doet de pm-er?

bereid zich goed voor als ze een boek gaat voorlezen (boek eerst zelf lezen, vragen voorbereiden), biedt structuur tijdens het voorlezen door een vaste routine te gebruiken, stemt haar manier van voorlezen goed af op het taalniveau van het kind, stelt de interactie met en tussen de kinderen rondom het verhaal voorop tijdens het voorlezen, verlevendigt en verduidelijkt het verhaal door voorwerpen, stemgebruik en mimiek.

Wat zegt de pm-er?

maakt de kinderen nieuwsgierig naar het verhaal (bijvoorbeeld prikkelende vragen over de kaft), schept ruimte voor de inbreng van de kinderen, nodigt de kinderen uit om te voorspellen hoe het verhaal verder gaat, reageert op de initiatieven van de kinderen en gaat hierop door, gebruikt verbale luisterresponsen (Hmm?, Oh ja? En toen?) en non-verbale signalen om de kinderen te laten vertellen, speelt de beurten van de kinderen door naar andere kinderen, koppelt de eigen ervaringen/inbreng van de kinderen aan het verhaal dat ik voorlees.

Hoe zegt de pm-er het?

leest spannend voor afgestemd op het niveau van het kind, stelt open en uitnodigende vragen, gebruikt intonatie om het verhaal spannend te houden, legt sommige moeilijke woorden uit, wacht af wat de kinderen elkaar te vertellen hebben (laat stiltes vallen).

3 De vestiging

3.1 Groepsindeling

In de babygroep worden kinderen opgevangen tot ongeveer 18 maanden. De kinderen slapen in de aansluitende aparte slaapruijnte. Ieder kind heeft zijn eigen bedje. De groep is ingericht voor kinderen in deze leeftijd. Er zijn onder andere een verhoogde box, hoge wipstoeltjes en schommelstoeltjes voor de jongste baby's. In een gedeelte van het lokaal ligt tapijt op de vloer zodat onze baby's heerlijk kunnen kruipen en spelen op de grond. Onder het eetgedeelte liggen kunststof tegels die goed hygiënisch te reinigen zijn. De pantry zorgt ervoor dat de pm-ers in het lokaal kunnen blijven om de flesjes of hapjes van de baby's te kunnen klaarmaken. Daarnaast is er speelmateriaal voor alle kinderen tussen de 1 en 18 maanden. Er is bijvoorbeeld een spiegel om jezelf te ontdekken, een voelbord en een speeltunnel waaraan je je kunt optrekken om te leren staan. Wij proberen om elke dag even met de kindjes naar buiten te gaan. Dit doen wij op de baby speelgedeelte op de eigen kleine afgesloten buitenruimte die direct grenst aan ons babylokaal.

De overgang naar de volgende groep is afhankelijk van de ontwikkeling van het kindje en de mogelijkheid van doorplaatsing. In de dreumesgroep worden kinderen opgevangen van 18 maanden

tot ongeveer 28 maanden. De overgang naar de volgende groep is afhankelijk van de ontwikkeling van het kindje en de mogelijkheid van doorplaatsing. Dreumesen zijn volop bezig met motorische ontwikkelingen: de dreumesleeftijd is een leeftijd van vallen en opstaan, onze ruimte is hierop afgestemd en uitgerust. De speelruimte van de dreumesgroep is minder ingericht met vaste inventaris waarin de dreumes de omgeving naar hartenlust op een veilige manier kan verkennen.

De hal aansluitend aan de groep wordt gebruikt als extra ruimte om kinderen in kleine groepjes te laten spelen of om bewegelijk spel te doen. De kinderen vanaf 18 maanden rusten op de groep op een

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

10

stretchbedje volgens het dagritme (tussen 13 en 15 uur). Hun slaappullen (knuffel, speentje, lakentje) liggen op de groep in een eigen bakje. In de groep worden de kinderen verschoond. Sommige zijn al aan het oefenen om zelf naar het toilet te gaan kunnen, dit kan in de peutergroep. De peutergroep grenst aan de dreumesgroep. De zindelijkheidsstraining doen wij in interactie met de ouders. Wij spelen elke dag buiten op de eigen kleine afgesloten buitenruimte die direct grenst aan ons lokaal en de ons eigen kleine buitenruimte grenst weer direct aan de grote tuin.

In de peutergroep spelen onze peuters van ongeveer 28 maanden tot hun vierde jaar. De peutergroep biedt verschillende activiteiten die afgestemd zijn op de verschillende ontwikkelingsgebieden. In deze ruimten zijn hoekjes gecreëerd, bijvoorbeeld een poppenhoek, themahoek en een leeshoek, waar de kinderen in kunnen spelen. Het speelgoed dat aanwezig is, is afgestemd op de leeftijdsfase en is gericht op verschillende gebieden van de ontwikkeling van de peuters. De jongste peuters, die nog behoefte hebben om te rusten doen dat volgens het dagritme bij de dreumesgroep op de stretchers. De oudste peuters die niet meer slapen tussen de middag krijgen een activiteit aangeboden of spelen vrij. Om aan de natuurbeleving aandacht te besteden halen wij vaak de natuur naar binnen door groenten plantjes of kikkervisjes in het peuterlokaal te plaatsen.

Stamgroepindeling:

Babygroep: 0 tot 18 maanden, 12 kindjes maximaal per dag met 3 a 4 pm-ers .

Dreumesgroep: 18 tot 26-28 maanden, 14 kindjes maximaal per dag met 2 a 3

pm-ers. Peutergroep: 28 tot 48 maanden, 16 kindjes maximaal per dag met 2 pm-ers.

De overgang naar de volgende groep is afhankelijk van de ontwikkeling van het kindje en de mogelijkheid van doorplaatsing.

Elke groep heeft vaste pm-ers op de groepen staan die op vaste dagen voor de kinderen zorgen. Het team van pm-ers is een hecht team waarbij onderling goed wordt samengewerkt. Doordat wij lange openingstijden hebben, is niet altijd de vaste pm-er van al de groepen aanwezig. Bij de vroegere brengmomenten verwachten wij de kinderen in peuterlokaal. Bijzonderheden over de kinderen worden dan in de groepsmap genoteerd. Ook bij latere ophaalmomenten kan het zijn dat de kinderen niet meer in zijn eigen groepsruimte aanwezig is met zijn vaste pm-er. De aanwezige pm-er zal dan bespreken hoe de dag verlopen is. Hierbij wordt niet alleen het standaard verteld zoals wat heeft het kind gegeten en hoe lang geslapen. Er wordt vooral besproken wat het kind deze dag heeft gedaan en met wie het kind heeft gespeeld. Leuke anekdotes van deze dag wordt mondeling gedeeld of via een foto op de WhatsApp.

3.2 Samenvoegen van groepen

In vakantieperioden wordt er, als er veel kinderen afwezig zijn, een apart rooster gemaakt voor de betreffende week/weken. Ook bij het opstellen van dit rooster gelden bovenstaande werkwijze en richtlijnen. Als het aantal kindplaatsen in de stamgroepen niet volledig bezet is worden deze niet volledig bezette groepen samengevoegd. Er is dan altijd voor de kinderen een vaste pm-er

aanwezig, en de beroepskracht-kind-ratio blijft volgens de wettelijke richtlijn.

Indien de kind bezetting hiertoe aanleiding geeft zal de complete stamgroepindeling kritisch bekeken worden en waar nodig worden aangepast. Dit gaat altijd in overleg met de oudercommissie.

3.3 Mentorschap

Elk kind heeft een eigen mentor. Dit is een van de vaste pm-ers van de groep van het kind. Zij volgt het kind heel specifiek (met behulp van het observatiesysteem), is aanspreekpunt voor de ouder en draagt zorg voor het welbevinden van het kind. De ouder kan de mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

11

of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met de ouder heeft gemaakt zoals bijvoorbeeld over slaapgewoontes en wat het kind wel/niet mag eten. Na de eerste drie maanden zal de mentor een evaluatie gesprek met inplannen om te bespreken hoe het gaat. Wanneer het kind wisselt van groep dan wordt er extra aandacht besteed aan deze nieuwe situatie voor het kind en wordt een nieuwe mentor aangewezen. Omdat we het belangrijk vinden dat er een goede band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind, zullen we een wisseling van mentor binnen de groep tot een minimum proberen te beperken. Toch kan het zijn dat het kind toch een andere mentor krijgt als de pm-er langdurig ziek is of met zwangerschapsverlof gaat, ook een uitdiensttreding of overplaatsing zal soms aan de orde zijn. Wij vervangen in deze gevallen vanuit onze vaste invalpool, zodat het gezicht ook al bekend is voor het kind. In sommige gevallen kan het ook zijn dat de andere vaste pm-er de mentor wordt.

3.4 Vierogenprincipe

Vanaf 1 juli 2013 is het vierogenprincipe verplicht in de kinderopvang. Het houdt in er altijd een andere volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Het vierogenprincipe is bedoeld om de veiligheid in de kinderopvang te vergroten.

De groepen zijn verbonden door een centrale hal, die ook de verkeersruimte is voor de diverse groepen. Er is bijna constant verkeer of spelende kinderen op de centrale hal. De verschoonruimtes zitten in de groepsruimten en de slaapkamer is aansluitend gelegen naast de groepsruimte van de babygroep. De groepsruimten zijn allen voorzien van ramen naar de centrale hal. Het personeel en ouders kunnen op ieder moment binnen komen. De lokalen hebben overal ramen zodat ouders en collega's de groepsruimte in kunnen kijken. Daar waar ramen beschilderd zijn, worden in ieder geval kijkgaten gecreëerd in de beschildering.

- Wij openen altijd met 2 of 3 medewerkers. Bij hoge uitzondering alleen openen laten we de deuren van het kinderdagverblijf open zodat de schoonmaker langs kan komen kijken tot dat de volgende medewerker van de droomplaats aanwezig is.
- Op de slaapkamer is een babyfoon aanwezig. De andere babyfoon staat op de babygroep.

Preventie

Jaarlijks worden de risico's met betrekking tot misbruik van kinderen op onze vestiging in kaart gebracht aan de hand van een extra inventarisatieformulier behorende bij de risico-inventarisatie veiligheid. Eventueel extra te nemen maatregelen met betrekking tot dit onderwerp worden opgenomen in het plan van aanpak en evenals alle andere onderdelen van de risico-inventarisatie besproken met het team en de oudercommissie.

Daarnaast wordt jaarlijks de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld en het protocol ongewenste 'Omgangsvormen c.q. seksuele intimidatie veroorzaakt door werknemers' met het team besproken.

3.5 Calamiteiten

Bij calamiteiten kan het zijn dat wij het gebouw moeten ontruimen. Wanneer er besloten wordt tot een ontruiming dan weten de pm-ers wat zij moeten doen. De pm-ers oefenen, elke dag bij het naar buiten gaan, op een speelse manier de ontruiming. Bij het naar buiten gaan maken zij gebruik van het knopentouw, deze wordt ook gebruikt bij een ontruiming, zodat de kinderen hiermee bekend zijn. Een drie maal per jaar oefenen wij een ontruiming.

3.6 Openingstijden

De openingstijden zijn op dit moment van 6:45 tot 18:00 uur. Mocht het blijken dat er behoefte is van

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

12

ouders aan ruimere openingstijden dan zijn de mogelijkheden altijd bespreekbaar. Wij proberen te starten en te sluiten met minimaal twee medewerkers, maar met grote uitzondering lukt dat niet (ruime openingstijden) en is er het eerste half uur en laatste half uur maar één pm-er in het gebouw aanwezig. De Pameijer (schoonmaak) kunnen onaangekondigd binnen lopen in het kinderdagverblijf met oog op het waarborgen van het vierogenprincipe. Bij calamiteiten is er binnen enkele minuten een achterwacht medewerker aanwezig.

Bij langdurige afwezigheid van de manager is er altijd een vervangende manager op wie de pm-ers een beroep kunnen doen.

3.7 Dienstroosters

Wij informeren ouders en kinderen over welke pm-ers er op welke dagen en in welke groep werken. U vindt een overzichtsbord met foto's bij de entreehal.

3.8 Vaste gezichten

Binnen de nieuwe kwaliteitsregels (IKK) is een regel opgenomen over het aantal vaste gezichten waarmee kinderen te maken krijgen tijdens de opvang.

Vanaf 1 januari 2018 moeten kinderen tot 1 jaar maximaal twee vaste gezichten toegewezen krijgen. Van die vaste gezichten, moet er in ieder geval altijd één vast gezicht aanwezig zijn voor het kind. Als een baby op een grote groep zit waar meer beroepskrachten op de groep staan, mag een kind drie vaste gezichten toegewezen krijgen. Kinderen vanaf 1 jaar krijgen drie, en in grotere groepen vier beroepskrachten toegewezen van wie er altijd één aanwezig moet zijn. Deze laatste regel gold al.

Dit betekend concreet voor Kluppies:

De babygroep heeft 12 kindplaatsen, dat zijn 3 pm-ers en vanaf 2019 soms 4 pm-ers. Een van de 3 vaste pm-ers zal dan ook aanwezig zijn. Wij proberen een afwijking te voorkomen door bijvoorbeeld de pm-ers niet tegelijk op vakantie te laten gaan of vrij te geven. Indien iemand ziek is en een ander op vakantie kan het voorkomen dat de derde pm-er tijdelijk extra moet gaan werken. Deze regels gelden natuurlijk ook voor de andere groepen.

Indien er structurele wijzigingen in de personele bezetting plaatsvinden op de groep, dan worden de ouders hier over geïnformeerd door de manager of de pm-ers via de WhatsApp of ouderportaal. Op elke groep staan vaste pm-ers. Er wordt alleen inval ingezet bij afwezigheid van de vaste pm-er of ter overbrugging van een periode waarin een vacature wordt opgevuld, maar dus niet structureel. Op ons kinderverblijf vinden wij het belangrijk om vaste pm-ers op de groepen te hebben, omdat dit voor zowel de kinderen als de ouders veiligheid biedt en vertrouwd is. Ook onze invalkrachten werken vast voor De Droomplaats, zodat meestal de invalkracht ook een bekende is op de locatie. De vaste invallers stromen vaak door naar vaste banen bij uitdiensttreding, zwangerschap of langdurige ziekte.

Afgestudeerde stagiaires komen hier ook voor in aanmerking. Zij kennen de werkwijze van De Droomplaats al en de kindjes.

Wij werken met verschillende werkdiensten: De precieze tijden van deze diensten worden afgestemd op hoeveel kinderen er aanwezig zijn.

3.9 Afwijken van de leidsterkindratio, de 3-uursregeling:

Wij hebben ruimen openingstijden, namelijk tussen de 11 en 12 per dag. Nu werken de pm-ers gemiddeld 8 á 9 uur per dag. Hier kan een probleem ontstaan voor wat betreft de beroepskracht-kind-ratio. Hier is de 3-uursregeling voor. Bij het opstellen van de werkroosters zorgen wij dat wij aan deze normering voldoen. De GGD controleert hierop.

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

13

Wat houdt deze regeling in:

- Tussen 09.30 uur en 12.30 uur en tussen 15.00 uur en 16.30 uur is het aantal pedagogisch medewerkers in overeenstemming met het aantal aanwezige kinderen.
- In de pauzeperiode tussen 12.30 uur en 14.30 uur slapen veel kinderen. Hierdoor behoeven minder kinderen actieve pedagogische aandacht en kunnen de pedagogisch medewerkers beurtelings lunchen. Gedurende deze slaap- en lunchtijd is het mogelijk dat minder pm-ers worden ingezet dan volgens de pedagogisch medewerker/kindratio is vereist. Dit mag nooit langer dan maximaal 2 uur.
- Vóór 09.30 uur en na 16.30 uur mag de afwijking van de pedagogisch medewerker/kindratio niet langer duren dan anderhalf uur aaneengesloten.

Op één dag mag er maximaal 3 uur tijdelijk minder pm-ers ingezet worden. Minimaal de helft van het aantal benodigde pm-ers moet aanwezig zijn tijdens die 3 uur. Deze 3 uur kan dag verschillend worden ingezet, afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen. Dit kan inhouden dat de pm-ers op een dag meer werken dan 8 uur. Op de 'klokkenlijst' bij de lokalen staat aangegeven wanneer wij afwijken. Hierop staat een overzicht op welke dagen en op welke tijden wij afwijken van de norm. Gedurende de reguliere schoolweken kan voor de buitenschoolse opvang ten hoogste een half uur per dag minder pm-ers worden ingezet dan volgens de beroepskracht-kind-ratio is vereist. In dit half uur moet minimaal de helft van het aantal benodigde pm-ers aanwezig zijn. Beslaat de opvang van de kinderen de gehele dag, bijvoorbeeld tijdens vakanties, dan geldt de regel van de beroepskracht kind ratio hetzelfde als bij de hele dagopvang.

De drie-uursregeling, waarin kinderopvangorganisaties minder beroepskrachten mogen inzetten, moet precies worden vastgelegd.

De regels voor Kluppies zijn dat wij mogelijk afwijken tussen 17.00 tot 18.00 uur en tijdens de vakantiedagen aan het begin of einde van de dag.

3.10 Toegangsbeveiliging

De toegangsdeur van onze locatie op ons kinderdagverblijf is gesloten. Ouders bellen aan waarbij er altijd een medewerker de deur open doet. Kluppies is een kleine locatie (3 groepen) en de groepen zijn onderling direct verbonden. De locatie Kluppies maakt gebruik van 2 in- en uitgangen. De ingang door de tuin rond het gebouw dient u te gebruiken tussen 7:00 - 8:00 uur. Vanaf 8 uur kunt u gebruik maken van de hoofdingang van Pameijer. Bij het restaurant van Pameijer is er een tussendeur voor de peutergroep en verderop op hetzelfde pad is er een ingang voor de babygroep en de dreumesgroep. Er is bijna constant contact tussen de groepen. De groepen zijn aan de straatzijde gelegen en daar kijken langslopende mensen constant naar binnen. De peutergroep is ook via glazen wanden verbonden met

het binnenplein van de Pameijer. Op het plein zijn altijd mensen aanwezig.

Op sommige dagen zijn wij om 6.45 uur al geopend voor ouders die vroege diensten hebben. Er start soms 1 pedagogische medewerker. Er is een medewerker van de Pameijer in het gebouw aanwezig of de leidinggevende van de Kluppies, zodat de pm-er niet de enige volwassene is. Er wordt gezorgd dat de medewerker binnen kan lopen bij het dagverblijf totdat de tweede medewerker van Kluppies gearriveerd is.

3.11 Extra dag(delen)

Indien ouders dit wensen dan kan er een verzoek tot het afnemen van een extra dag(deel) worden

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

14

ingediend. Indien het gaat om incidenteel een dag extra dan kan dit aangevraagd worden bij de manager via mail of WhatsApp. Als het gaat om structureel een extra dag dan kan dit worden aangevraagd via het hoofdkantoor.

Indien er geen plek is op de eigen stamgroep kan er eventueel ook een extra dag(deel) worden afgenomen op één andere stamgroep dan de eigen stamgroep. Ouders dienen hiervoor wel vooraf schriftelijk toestemming te verlenen.

3.12 Medische hulp

Er zijn altijd één of meerdere pm-ers aanwezig, die opgeleid zijn tot bedrijfshulpverlener (BHV). De BHV-er volgt elk jaar een herhalingsstraining. Daarnaast hebben pm-ers een speciaal kinder-EHBO diploma. De kinder-EHBO cursus wordt elke 2 jaar herhaald.

Indien consultatie door een arts voor een kind nodig is dan nemen we contact op met de ouders. Soms kan het noodzakelijk zijn om direct medische hulp in te roepen. In die gevallen bellen we 112. Uiteraard bellen wij de ouders dan zo snel mogelijk.

3.13 Voertaal

In ons kindercentrum is de voertaal Nederlands. Het beheersen van de Nederlandse taal is de eerste stap naar een succesvolle (school)loopbaan. In onze kinderverblijven wordt door alle beroepskrachten en beroepskrachten in opleiding Nederlands gesproken en wordt een zo omvangrijk mogelijk en goed taalaanbod gerealiseerd.

4 Zorg en verzorging

4.1 Wennen

De eerste dagen op een kinderverblijf zijn altijd spannend. Zowel kinderen als ouders moeten wennen en vertrouwd raken aan een nieuwe situatie: het kinderverblijf, een dagritme, de pm-ers en de groepsgenootjes. Dit is de basis voor het kind om zich emotioneel veilig te gaan voelen en zijn nieuwe omgeving verder te ontdekken. Daarom nemen we voor dit wenproces rustig de tijd.

Wij nodigen de ouders en het kind uit om kennis te maken tijdens een intakegesprek. Hierin bespreken we het dagritme en de individuele behoeften van het kind. Tijdens dit intakegesprek worden er afspraken gemaakt over het wennen en de wendagen. Als de beroepskracht-kind-ratio dit toelaat kan een kind komen wennen voor de officiële plaatsingsdatum (twee dagdelen voor dat het contract ingaat, indien nodig, de rest binnen het contract). De pm-ers van de groep zorgen ervoor dat er altijd extra tijd en aandacht is voor het nieuwe kind en voor de ouders. Vanaf de ingangsdatum van het

contract zijn kinderen op de afgenomen dagen welkom.

Wennen bij doorstroming naar een andere groep

Als een kind overgaat naar een andere groep, besteden we daar tijd en aandacht aan, zodat het kind rustig kan wennen. Eerst gaat het kind af en toe spelen op de nieuwe groep en als dat goed gaat, eet hij een paar keer mee en/of slaapt er al een keertje. Zo bouwen wij het wennen op tot aan de overgangdatum. Bij dit wenproces houden we rekening met de persoonlijke behoefte en het

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021, 15 van 44

ontwikkelingsniveau van het kind. Bij het wennen in een nieuwe groep kan het juist fijn zijn voor kinderen als ze samen met een vriendje gaan wennen. Indien er meerdere kinderen tegelijkertijd overgaan naar dezelfde groep wordt hier bewust rekening mee gehouden bij het maken van de wenafspraken. Als peuters overgaan naar de bso vindt er ook een wenperiode plaats door het kind in de middag een uurtje mee te laten spelen bij de bso.

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

15

De pm-ers van de oude groep en de nieuwe groep van het kind maken samen afspraken over de wendagen. Er worden 2 en zo nodig meerdere wenafspraken gepland voorafgaand aan de daadwerkelijke overgang naar de nieuwe groep. Meestal is dit zo'n 1 tot 2 weken voorafgaand aan de overgang naar de nieuwe groep. Bijvoorbeeld: De eerste wendag bestaat uit enkele uurtjes spelen op de nieuwe groep, de tweede wendag komt daar mee-eten en/of slapen op de groep bij, en de derde wendag is een volle dag. Het wennen wordt afgestemd op de behoefte van het kind.

Ouders worden vooraf geïnformeerd op welke dagen en op welke manier hun kind gaat wennen op de nieuwe groep. Er wordt ook een overgangsgesprek met ouders en pm-ers (oude en nieuwe mentor) gepland. Na het overgangsgesprek gaat het kindje over naar de volgende groep.

4.2 Persoonlijke spullen

Elk kind heeft bij ons een eigen opbergplek (bijv. een mandje of eigen tasje). Hierin bewaren we zijn persoonlijke spullen, zoals een setje schone kleren, knutselwerkjes of een eigen knuffeltje.

Kinderen mogen eigen speelgoed in bijzondere gevallen meenemen. Het is aan de pm-er om te bepalen of het kind ook met zijn eigen speelgoed mag spelen. De Droomplaats is niet aansprakelijk voor vermissing of beschadiging.

Het dragen van sieraden door kinderen onder de 4 jaar raden wij sterk af. Wij zijn niet verantwoordelijk voor mogelijk letsel ten gevolge hiervan. Ook voor de beschadiging of verlies kan De Droomplaats niet aansprakelijk worden gesteld.

U kunt uw buggy of autostoeltje meenemen naar onze locatie. Indien u deze achter wilt laten, kunt u deze in de schuur achterlaten. U dient de buggy wel zelf op te klappen zodat er voor iedereen ruimte is. Wij zijn niet verantwoordelijk voor beschadiging en/of diefstal.

4.3 Dagritme kinderdagverblijf

Wij houden globaal een dagritme aan, met dagelijks terugkerende activiteiten en rituelen. Dit biedt kinderen emotionele veiligheid: het ritme is voorspelbaar en daarmee ook vertrouwd. De kinderen weten wat er gaat gebeuren en kunnen hierop anticiperen. Het ritme van activiteiten is niet gebonden aan de klok. Dat wil zeggen dat de vaste activiteiten niet iedere dag op precies hetzelfde tijdstip hoeven plaats te vinden; de volgorde is wel altijd hetzelfde. Het gekozen moment is afhankelijk van de behoefte van het kind en van de groep. Zo kan een kind dat al eerder moe is eerder naar bed, een kind dat dorst heeft iets te drinken krijgen, en als de kinderen nog lekker met een activiteit bezig zijn stellen we de lunch wat uit. Naast dit voor kinderen vertrouwde ritme bieden we ook altijd activiteiten aan, die met de kinderen samen bedacht worden. We handelen kindvolgend en hebben heel veel aandacht

voor kansen grijpen. Hiermee bedoelen we dat we ingaan op spel wat er vanuit de kinderen ontstaat. Dit maakt van de dag een rustig geheel waarin voor kinderen ruimte en vertrouwen is om ontdekkend te spelen en dus te leren.

Tussen 6:45-8:45 uur worden de kinderen meestal gebracht.

De kinderen mogen de hele dag gebracht en gehaald worden, maar in het belang van de rust op de groep gaat de voorkeur uit naar brengen voor 9:30 uur en ophalen na 16:00 uur. Als het kind na 9:30 uur wordt gebracht of voor 16:00 uur wordt ophaalt, dan is het wel belangrijk om dit van te voren door te geven aan de pm-ers van de groep. In de ochtend worden de kinderen tot 4 jaar en voorschoolse kinderen opgevangen in het dreumeslokaal door de pm-ers. De ouders bespreken eventuele bijzonderheden met hen en brengen zelf de jasjes en andere spullen van hun kind naar de groep. Er wordt afscheid genomen en de pm-ers zwaaien de ouders uit samen met de kinderen. De kinderen hebben nu vrije tijd en kiezen waarmee zij willen spelen. De pm-er biedt hierbij een speelmateriaal of knutselwerkje aan op de tafel. Wanneer de (cluster) collega's beginnen, gaan alle kinderen naar hun eigen groep.

Het fruitmoment

De pm-ers maken in de groep het verse fruit klaar. De kinderen mogen hieraan meehelpen. De kinderen gaan aan tafel zitten en mogen zelf een stukje fruit pakken van een schaal of krijgen dit in een bakje. Voor de allerkleinsten wordt er een vers fruithapje of groentehapje gemaakt met een staafmixer. Hierbij wordt water of thee gedronken.

Na het fruit eten gaan ze even naar het toilet of krijgen een schone luier. De kinderen gaan naar buiten, spelen in de hal en doen een activiteit. We bieden vanuit ons VE programma Puk uitdagende educatieve activiteiten aan. Eens per week komt onze dansdocent met elke groep apart dansen over het betreffende VE thema.

Jonge baby's hebben nog hun eigen ritme van voeden, slapen, spelen en verschonen. Dit ritme houden we zoveel mogelijk aan. Langzamerhand zullen de baby's steeds meer meegaan in het ritme van de grotere kinderen. Natuurlijk stemmen we dit goed af met de ouders.

De lunch

Eten en drinken met kinderen is een sociale activiteit. Wij dekken de tafel en bieden de kinderen op een ontspannen manier eten en drinken aan. Ook stimuleren wij de kinderen zoveel mogelijk afwisselend te eten (hartig en zoet). Wij bieden 3 per week een warme maaltijd aan en dagelijks groente. Het maandmenu hangt in de hal en is gemaild naar de ouders.

Wij eten, praten en luisteren samen met de groep. Op deze manier is het eten niet alleen erg gezellig, maar leren de kinderen van en met elkaar. Bijvoorbeeld hoe je een vork vasthoudt of zelf je boterham smeert. Heeft een kind tussendoor dorst, dan wordt er extra's drinken aangeboden of kunnen dit zelf uit de kraan of waterkan pakken.

Naarmate kinderen zich verder ontwikkelen leren ze hun voorkeur uit te spreken voor bepaald beleg of drinken. We geven ze de gelegenheid zoveel mogelijk zelfstandig te eten, zelf hun beleg te kiezen en als het even kan zelf hun boterham klaar te maken. Wij streven ernaar om kinderen vanaf 2 ½ jaar zelf hun brood te laten smeren. Dat stimuleert hun zelfstandigheid, vergroot hun zelfvertrouwen en bevordert het plezier tijdens de maaltijd. Wil een kind niet eten of drinken, dan gaan we de strijd niet aan. We zullen het wel stimuleren en nagaan waarom een kind het niet wil. Als het eten of drinken een dagelijks terugkerend probleem wordt, zullen we samen met de ouders naar een oplossing zoeken. Hebben ouders bepaalde voedingswensen voor hun kind vanwege een dieet of om culturele of religieuze redenen, dan houden we daar zoveel mogelijk rekening mee. Na het eten gaan de kinderen

zelf hun de handen en gezichten schoonmaken met een washand.

In het hitteprotocol is opgenomen dat de warme maaltijd vervangen wordt door een broodmaaltijd en dat er meer drinkmomenten worden aangeboden.

Zie voor meer informatie ons Voedingsbeleid.

Slapen of vrij spelen.

De baby's slapen volgens hun eigen ritme in de slaapkamer in een eigen bedje. De dreumesen slapen op een bedje in hun eigen groep. Degene die niet meer slapen mogen gaan spelen in het peuterlokaal. De peuters die daar behoefte aan hebben slapen in het dreumeslokaal. De kinderen die niet slapen gaan in deze tijd vrij spelen. Dit wordt door de pm-ers per kind bekeken en besproken met de ouders. Als een kind wakker wordt dan gaat het terug naar zijn eigen groep of gaat spelen in de hal.

Tussendoortje.

Als de kinderen weer uit bed zijn, gaan we opnieuw aan tafel en drinken samen wat en eten er een

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021
17

tussendoortje zoals; yoghurt, cracker, maiswafel of ontbijtkoek. We houden hierbij de richtlijnen van het voedingscentrum aan. Voor de kinderen die laat worden opgehaald wordt er om 17.30 uur nog een tussendoortje gegeven zoals; soepstengel, cracker of kaakje. Bij de tussendoortjes wordt er lauwe thee of water aangeboden.

Na het tussendoortje gaan ze even naar het toilet of krijgen een schone luier. De kinderen gaan nog een extra keer naar buiten of spelen in hun eigen lokaal en doen een activiteit.

Tussen 17.00 en 18.00 uur worden de kinderen meestal opgehaald.

De kinderen blijven zolang mogelijk op hun eigen groepen, aan het eind van de dag kan het voorkomen dat de groepen samenvoegen of spelen nog even buiten. Tegen sluiting, wanneer er minder kinderen zijn, voegen de dreumesen, peuters en bso weer samen in de dreumesgroep. De baby's proberen wij altijd op de babygroep te houden. Echter kan het zo zijn dat er zo weinig kinderen zijn dat er voor gekozen wordt een baby bij de dreumesgroep onder te brengen. De keuze voor deze groep is gemaakt, omdat deze centraal gelegen is en met enkele ingrepen geschikt is voor de hele doelgroep. De vertrouwde pm-er gaat dan natuurlijk mee naar de andere groep. De ouders krijgen de overdracht over hoe hun kind de dag bij ons heeft doorgebracht.

De pm-ers die vroeg zijn begonnen bespreken de bijzonderheden van de kinderen aan hun collega's zodat er een compleet overdracht gegeven kan worden aan de ouders.

Wij verwachten van de ouders dat zij hun kind brengen en ophalen binnen de opvangtijden die zij met ons hebben afgesproken.

4.4 Traktaties

Wij vinden dat we als kinderdagverblijf een voorbeeldfunctie hebben en willen het snoepen zoveel mogelijk beperken, daarom laten we de snoeptraktatie op het kinderdagverblijf achterwege. Traktaties worden in plaats van ons tussendoortje gegeven. Op die manier valt een traktatie samen met een eetmoment en vormt de traktatie geen extra aanslag op de tanden. Wanneer uw kind wil trakteren, overleg dan met de pm-ers over een verantwoorde traktatie en een geschikte dag.

Wat is een verantwoorde traktatie?

De traktatie moet in verhouding zijn van ons tussendoortje en aangepast zijn naar de leeftijdsgroep. U kunt er iets leuks van maken door het op een leuke schaal te presenteren. Ingewikkelde traktaties zijn

echt niet nodig. Het gebruik van prikkertjes zoveel mogelijk beperken omdat deze gevaar kunnen opleveren voor onze kinderen. Suggesties zijn; stukjes worst of kaas (gescheiden aanbieden), stukjes groenten, soepstengel, doosje rozijntjes of fruit. Suggesties kunt u vinden in ons traktatieboekje, deze kunt u vinden op de locaties.

Mocht het toch gebeuren dat er een ongezonde of een te grote traktatie wordt meegebracht dan kan het zijn dat deze traktatie (of een deel ervan) weer wordt teruggegeven aan de ouders, want hier zijn immers van te voren afspraken over gemaakt.

4.5 Slapen

Kinderen verwerken alle opgedane ervaringen tijdens de slaap. Door herkenbare rituelen en aandacht, die dagelijks terugkeren, bereiden we ze voor op het naar bed gaan. Bijvoorbeeld door een slaapliedje te zingen of voor te lezen.

De (jonge) baby's hebben een eigen slaapritme. Tijdens het intakegesprek overleggen we met de ouders hoe het slaapritme van dit kind verloopt en houden daar rekening mee. Geleidelijk aan zullen de kinderen steeds meer toegroeien naar het dagritme van de groep; dat doen ze in hun eigen tempo.

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

18

De slaapbehoefte en daardoor het slaapritme kunnen op het kinderverblijf anders zijn dan thuis door de hoeveelheid indrukken die het kind opdoet op het kinderverblijf.

Wanneer wij of de ouders denken dat een kind er aan toe is om op te blijven, overleggen we dit tijdens de overdracht of in een oudergesprek. Voor kinderen die niet meer overdag slapen, lassen we een rustmoment in als ze dit nodig hebben. Zo kunnen ze even bijkomen van de dagelijkse gebeurtenissen.

4.6 Veilig slapen

Ons beleid met betrekking tot veilig slapen wordt met de ouders in het intakegesprek besproken. Wij leggen baby's altijd op de rug te slapen, nooit op de buik of de zij.

Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijfmaal groter dan gemiddeld. Wanneer de baby tijdens het slapen op de buik is 'gerold', wordt deze baby door de pm-er weer 'teruggedraaid' op de rug. Terugdraaien hoeft niet meer bij een oudere baby, die gezond, in goede conditie, motorisch goed ontwikkeld is en zich probleemloos om kan draaien. De ouders kunnen schriftelijk toestemming geven om hun kind op de opvang, op de buik te laten slapen.

Een baby wordt alleen ingebakerd op medische indicatie omdat dan inbakeren wenselijk kan zijn. Ouders dienen dan een schriftelijke verklaring van hun medische specialist te overleggen aan de manager. Een kopie hiervan wordt bewaard bij de kindgegevens. Een goede instructie met betrekking tot de juiste manier van inbakeren dient dan gegeven te worden door de behandelend arts c.q. verpleegkundige aan de pm-er.

De slaapruidtes worden gemonitord op co2 door middel van melders. De temperatuur proberen wij te houden tussen de 18 en 20 graden Celsius. In de zomer is dit soms moeilijk en maken we gebruik van een ventilator.

Toezicht bij slapende baby's

Telkens als een kind naar bed wordt gebracht, worden ook de andere kinderen in de bedjes gecontroleerd. In ieder geval wordt er iedere 15 minuten gecontroleerd op alle slapende kinderen. De allerkleinsten kunnen slapen op de groep in wiegjes.

Buiten slapen

Naast het binnen slapen in de slaapkamers, en op de groep, wordt er ook soms buiten geslapen. De ervaring heeft geleerd dat buiten slapen gezond is voor kinderen. Een kind ademt de frisse buitenlucht in en dit is goed voor de longen. Tevens wordt er weerstand opgebouwd door vitamine D, die onder invloed van zonlicht in het lichaam wordt aangemaakt. De natuur kan heel rustgevend zijn. Denk maar aan de fluitende vogeltjes en ritselende bladeren. Word je er zelf al helemaal zen van? Je kind dus ook. Het kan ervoor zorgen dat het kind sneller in slaap valt en ook dieper slaapt.

Wij slapen buiten met de baby's in een kinderwagen (soms een eigen wagen), campingbedje of een wiegje van de groep (afhankelijk van het weer). Er wordt altijd gezorgd dat we de kindjes kunnen zien en horen, dat er onbelemmerd voldoende frisse lucht in de wagen en bedjes kan stromen. Natuurlijk houden we rekening met het weer.

4.7 Zieke kinderen

Een ziek kind voelt zich thuis het prettigst; wij kunnen het zieke kind veelal niet de extra zorg en aandacht geven die het nodig heeft. Wij meten geen koorts op, als een kind zich duidelijk niet lekker voelt of verhoging lijkt te hebben, nemen we contact op met de ouders om te overleggen. In uitzonderingsgevallen, in overleg met de ouders, doen wij wel de koorts meten als een kind door een aandoening of medische behandeling extra kwetsbaar is voor een bepaalde ziekte.

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

19

Mocht uw kind de locatie niet bezoeken door ziekte of andere reden, meldt dit dan voor 9.15 uur. Op een enkele uitzondering na, kan een kind met een besmettelijke ziekte gewoon komen. Om te bepalen bij welke ziekte en hoe lang een kind eventueel beter thuis kan blijven, houden wij ons aan de richtlijnen van de GGD. Wij vinden het belangrijk te weten óf en om welke besmettelijke ziekte het gaat vanwege onze meldingsplicht aan de GGD. Bovendien kunnen wij dan de andere ouders van het kinderverblijf op de hoogte stellen; vooral voor zwangere ouders is dit van belang. Als kinderen op ons kinderverblijf een besmettelijke ziekte hebben (of als er hoofdluis heerst op ons kinderverblijf), dan vermelden wij dat met een brief op de deur van de groep alsook met een berichtje via WhatsApp. Voor meer informatie kunnen ouders terecht bij de manager van ons kinderverblijf.

Wij vragen u ons te melden als u niet (of uitgesteld) deelneemt aan het vaccinatieprogramma. Op het moment dat er een besmettelijke ziekte is die wellicht gemeld dient te worden, is het voor ons belangrijk om te weten of wij kinderen opvangen die niet ingeënt zijn.

4.8 Medicijnen

Ouders kunnen aan ons vragen om hun kind bepaalde geneesmiddelen toe te dienen. Dit kunnen geneesmiddelen zijn die door de huisarts of specialist zijn voorgeschreven en dus 'op recept' en op naam van het kind zijn verkregen. Daarnaast geldt dit ook voor sommige (homeopathische) zelfzorgmiddelen, die niet 'op recept' verkregen zijn, bij apotheker en drogist. Wij kunnen alleen aan dit verzoek voldoen als het middel in de originele verpakking met originele (geen kopie) bijsluiter wordt aangeleverd óf als op het middel of op de verpakking staat aangegeven hoe het middel moet worden toegediend. Bovendien vragen we van ouders om een verklaring medicijntoediening in te vullen.

Paracetamol en overige koortsverlagende zelfzorgmiddelen vormen hierop een uitzondering. Koorts is een natuurlijke reactie van het lichaam ten aanzien van een virus/infectie. Door het gebruik van paracetamol wordt deze reactie onderdrukt. Bovendien kan door het gebruik van paracetamol een allergische reactie optreden (huiduitslag, galbulten). Wij verzoeken ouders met klem het te melden indien zij hun kind 's ochtend thuis paracetamol hebben gegeven. Dit in verband met de risico's die kunnen ontstaan als de koorts ineens omhoog schiet als de paracetamol is uitgewerkt.

Hoestdrank geven we niet aan kinderen tot 2 jaar in verband met een verhoogde kans op wiegendood.

5 Seksuele ontwikkeling

In de babytijd neemt de lichamelijke ontwikkeling een belangrijke plaats in. De baby groeit niet alleen, maar leert ook zijn eigen lichaam ervaren. Via de huid ervaart een baby zo dat het prettig is om over zijn rug gekriebeld te worden. Maar ook met zijn handen en mond ontdekt hij zijn eigen lichaam. Dreumesen worden zich zo geleidelijk aan meer bewust van hun eigen lichaam: tijdens het verschonen en bloot zijn ontdekken kinderen hun geslachtsdelen, net zoals ze andere lichaamsdelen als handen en voeten ontdekken. Het aanraken van hun geslachtsdelen kan een prettig gevoel geven, waardoor sommige kinderen het vaker zullen gaan doen. Wij vinden het dan ook belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen voor hun seksuele ontwikkeling en willen dit begeleiden in een veilig klimaat. Wij keuren seksueel gedrag niet af, maar we begrenzen het waar nodig: we leren kinderen wanneer en waar het wel en niet kan. Als kinderen hun geslachtsdelen aanraken, geven wij aan dat dit iets is wat je doet als je even alleen bent of in je eigen bed tijdens het rusten.

Peuters en kleuters kunnen heel nieuwsgierig zijn naar hun lijfje en dat van anderen. Ze worden zich bewust van de lichamelijke verschillen tussen jongens en meisjes. Wij zien dan ook dat kinderen in die leeftijdsfase dit gaan benoemen: "Zij heeft geen piemeltje, ik wel en papa ook". Wij vinden het goed dat kinderen dit doen en bevestigen ze hierin. We benoemen de geslachtsdelen, bijvoorbeeld tijdens het verschonen. Ook dit helpt mee in het ontdekken van het eigen lichaam.

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021
20

"Doktertje" spelen en 'vader & moedertje' zijn favoriet in de peuterleeftijd. Deze spelletjes zijn een normaal onderdeel van de seksuele ontwikkeling. We verbieden het niet maar kunnen er wel regels aan stellen en begrenzen. Bijvoorbeeld dat we voorzichtig met elkaar moeten zijn, en dat je 'nee' mag zeggen als je iets niet prettig vindt. De pm-er heeft hierin een observerende taak zodat zij weet wat er bij de kinderen speelt.

Voor de benaming van de geslachtsdelen worden de gangbare benamingen gebruikt en/of wordt aangesloten bij het woord dat het kind thuis heeft meegekregen. Doktertje spelen mag maar alleen met kleren aan, dit wordt begrensd indien nodig.

We spreken van seksueel grensoverschrijdend gedrag als er sprake is van dwang, manipulatie, seksuele handelingen die pijn doen en/of wanneer er sprake is van een groot leeftijdsverschil. Wij hanteren hiervoor het protocol grensoverschrijdend gedrag.

We maken geen foto's of filmopnamen van blote kinderen.

6 Activiteitenaanbod

Wij bieden kinderopvang die bijdraagt aan de ontplooiing en ontwikkeling van kinderen in een speciaal voor kinderen aangepaste omgeving waarbij een huiselijke, vertrouwde, veilige sfeer de leidraad is. De individuele ontwikkeling van uw kind staat centraal: in eigen tempo en op eigen niveau stimuleren we

de persoonlijke en sociale ontwikkeling en is er aandacht voor de waarden en normen van onze samenleving binnen het activiteitenaanbod.

6.1 Voorschoolse educatie

Op onze kinderdagverblijven wordt gewerkt met een educatief programma dat ervoor kan zorgen dat er een aanbod op maat is. Dit betekent dat een kind extra ondersteund, gestimuleerd of uitgedaagd wordt. Wij maken gebruik van het programma Uk&Puk.

Officieel is de voorschoolse educatie voor peuters tussen 2,5 en 4 jaar die een indicatie extra spelen en leren (vve-indicatie) hebben gekregen van het CJG. De gemeente is verplicht zorg te dragen dat deze

peuters (of mama en papa nu werken of niet) tussen de 2,5-4 jaar en aanbod krijgen van in totaal 960 uur educatie.

Dat betekent in het algemeen 40 schoolweken van 4 dagdelen van 4 uur als een peuterschool aanbod. Een langer dagdeel is goed in te passen in de dagopvangsetting. Voor de bepaling van de 960 uur is van belang dat er pm-ers met een voorschoolse educatie opleiding werken op de groep tijdens deze 960 uur in 1,5 jaar (leeftijd van 2,5 tot 4 jaar). In onze roostering zorgen wij dat de geschoolde medewerkers zeker aanwezig zijn tijdens de 40 schoolweken.

Op onze kinderdagverblijven wordt gewerkt met een educatief programma dat ervoor kan zorgen dat er een aanbod op maat is. Dit betekent dat een kind extra ondersteund, gestimuleerd of uitgedaagd wordt op diverse ontwikkelingsgebieden.

De educatieve activiteiten worden de 40 schoolweken aangeboden tussen 9.30-12.00 en tussen 15.00-16.30 uur. Dit is 4 uur per dag, 20 uur per week. Tijdens het buitenspelen lopen de activiteiten door.

De voorschoolse educatie en opbrengstgericht werken is ingebed in onze werkwijze. Wij zien het niet alleen als een aanbod in activiteiten, dat voelt voor ons als schools. Ons motto is dat spelen leren is. Wij volgen de werkwijze van Uk en Puk die gebaseerd zijn op SLO doelen. Deze stichting (SLO) heeft voor het jonge kind leergebieden ontwikkeld met een mogelijke aanbod in de vorm van aanbod doelen. Deze doelen geven een richting waarin kinderen onderwerpen verkennen en ermee leren omgaan.

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

21

Wij zijn in het hele dagritme bezig met deze doelen. Zo wordt bijvoorbeeld eten een rekenactiviteit (tellen bordjes) kleuren herkennen, kiezen etc. Naast de activiteiten die er aangeboden worden is er dus altijd VE. Het opbrengstgericht werken maakt dat wij de kinderen in beeld hebben en op maat stimuleren en aandacht hebben voor eigen ontwikkeling. Wij maken een groepswerkplan voor 3 thema's (15 weken) per stamgroep. Uk en Puk thema's zijn uitgewerkt voor 3 leeftijdsgroepen. (zie hieronder ogw).

Ons uitgangspunt daarbij is: spelen is leren!

Uk & Puk bestaat uit allerlei activiteiten rondom verschillende thema's. De thema's zijn zo gekozen dat ze dicht bij de belevingswereld van de kinderen staan. Puk (een pop) speelt vaak een belangrijke rol bij activiteiten. Puk is een vertrouwd figuur voor de kinderen, een speelkameraadje en zij kunnen zich identificeren met Puk. Zij durven aan hem hun fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen.

De stimulering is voor een baby natuurlijk anders als voor een peuter. Voor baby's zullen wij ervaring op laten doen (we laten de baby aan een kledingstuk voelen), de dreumes breidt de ervaring uit en oefent (speelt met kleding, kijkt naar eigen kleding, benoemd de kledingstukken en probeert (met hulp) aan en uit te kleden, de peuter weet zich uit- en aan te kleden en breidt de vaardigheid ook nog uit (praat met anderen over zijn/haar kleding). De zelfstandigheid wordt hierdoor gestimuleerd. De thema's worden uitgevoerd door middel van activiteiten te creëren, door een themahoek in te richten, voorbereiding en planning voor elke specifieke activiteit. Maar ook in de dagelijkse routines (buitenspelen, de verzorging, aan tafel, enz.) wordt het thema voortgezet. Wij werken volgens vaste thema's.

Hoe wordt Uk&Puk concreet vorm gegeven in de groepen:

Dagelijks is er de kring (kan ook voordat we gaan eten zijn) en wordt er gewerkt met dagritme kaarten. Samen met de kinderen worden deze kaarten besproken en in chronologisch volgorde zichtbaar opgehangen. Voor kinderen geef dit veel houvast aan de dag omdat kinderen nog geen tijdsbesef hebben. De kinderen leren nieuwe woorden door de visualisatie. Door taal te ondersteunen

door beeldmateriaal zullen kinderen taal actiever gaan gebruiken en beter begrijpen. Er worden liedjes worden gezongen op diverse momenten van de dag. Voordat we gaan eten, opruimen, verjaardagen etc... Ook wordt in de kring gewerkt met bijvoorbeeld materiaal waarop het weer, de dagen van de week etc. worden weergegeven. Kinderen kijken door het raam om te kijken welk plaatje op de weerkaart overeenkomt met buiten.

Voorlezen en het samen lezen van een boek is een belangrijk onderdeel van de dag. Kinderen leren hoe boeken in elkaar zitten en hoe je ermee omgaat. Kinderen gaan snappen dat gedrukte taal een betekenis heeft en dat de gesproken en de gedrukte taal met elkaar verbonden zijn. Natuurlijk willen we vooral ook dat kinderen van voorlezen leren hoe plezierig het is. Voorlezen stimuleert de fantasie, brengt kinderen op ideeën en zorgt voor nieuwe onbekende woorden. Het lezen van het prentenboek, behorend bij het thema, wordt ondersteund met een vertelkoffer. In de koffer zitten voorwerpen die te maken hebben met de verhaallijn van het prentenboek. De voorwerpen worden actief gebruikt bij het voorlezen en zorgen ervoor dat het verhaal voor kinderen concreet wordt. Het houdt de aandacht van kinderen beter vast en zorgt voor een actieve betrokkenheid bij de taal van het verhaal.

Binnen het thema worden er verschillende activiteiten aangeboden. Ouders worden daarbij betrokken. Ouders ontvangen bij de start van het thema een nieuwsbrief met de liedjes/versjes/woorden behorend bij het thema en de activiteiten die wij tijdens het thema doen met de kinderen. Zij kunnen samen met hun kind ook thuis de liedjes/versjes doen. Kinderen worden de gerichte activiteiten aangeboden maar worden ook gestimuleerd om zelf activiteiten te ondernemen. Zo kunnen kinderen in de creahoek, op de grond of aan tafel zelf aan de slag met bv potloden, wasco of verf. Het gaat dan niet om het eindresultaat maar om het ontdekken en ervaren van materialen. Ook krijgen ze zo de gelegenheid om hun eigen fantasie te prikkelen en ontwikkelen. Ook het werken met waardeloos

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

22

materiaal is een essentieel onderdeel van onze manier van werken. Kinderen kunnen zo zelf fantaseren dat bv een leeg wc rolletje een toeter is. Ook vinden we het belangrijk dat kinderen leren hun spel uit te bouwen en steeds meer nieuwe elementen gaan toevoegen.

Als kinderen bv met de auto's aan het spelen zijn kan de pedagogisch medewerker het spel samen met de kinderen uitbreiden door bv een grote weg op de vloer te maken met de kinderen. Hierin kun je dan weer allerlei begrippen op een speelse manier aan kinderen duidelijk maken zoals lengte, vorm, kleuren etc.

Op een dag vinden er dus verschillende overgangsmomenten voor kinderen plaats. Deze overgangsmomenten bv van vrij spel naar de kring wordt voor de kinderen ingeleid met een liedje. Kinderen krijgen zo de gelegenheid om het huidige spel af te ronden en zich voor te bereiden op de nieuwe activiteit.

De ontwikkelingsgebieden zijn:

Spraak en taal; Samen praten is heel belangrijk. De pm-ers praten met de kinderen en lezen voor. Wij gebruiken daar woordenlijsten vanuit het programma voor. Ieder thema heeft een woordenlijst. De verstandelijke ontwikkeling groeit.

Rekenen; U denkt wellicht rekenen? Het gaat hier om ruimtelijk begrip. Hoog-laag, veraf-dichtbij, kleuren sorteren is ook rekenen! Zo ook: passen mijn schoenen? Waar rolt de bal heen, kan ik die nog pakken? De verstandelijke ontwikkeling groeit.

Motoriek; Dit heeft alles te maken met voelen, kijken, luisteren, proeven, ruiken en bewegen: van rennen tot met een potlood goed kunnen vasthouden.

Sociaal- Hoe kinderen met zichzelf en anderen omgaan, wordt de sociale Emotioneel ontwikkeling genoemd. Wij stimuleren het kind bijvoorbeeld om een ander kind te helpen, keuzes te maken of iets te laten zien of te vertellen. Samen spelen leidt tot samenwerken. Het gevoelsleven ontwikkelt zich, het besef van goed en kwaad wordt steeds sterker. Ze leren geleidelijk aan meer betrokken te zijn op anderen.

De vaste thema's zijn:

Knuffels week 2 tot en met 6

Hatsjoe week 7 tot en met 11

Ik en mijn familie week 12 tot en met 16

Eet smakelijk week 17 tot en met 21

Oef wat warm week 22 tot en met 26

Welkom Puk/ik ben bijna 4 week 27 tot en met 31

Dit ben ik week 32 tot en met 36

Reuzen en kabouters week 37 tot en met 41

Regen week 42 tot en met 46

Wat heb jij aan vandaag week 47 tot en met 52

In de 5e week wordt het nieuwe thema voorbereid en het oude geëvalueerd in het werkoverleg van de groep:

Met een breed aanbod van activiteiten binnen de thema's dagen we kinderen uit om allerlei vaardigheden te ontwikkelen in de grote groep, maar ook in een kleine groep of zelf individueel. Spelenderwijs, op vrijwillige basis en altijd met groot plezier komen sociale vaardigheden, cognitieve en motorische vaardigheden, fantasie en creativiteit aan bod. Het spelmateriaal is uitdagend,

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

23

fantasierijk en past bij het ontwikkelingsniveau. We wisselen het speelgoed en de materialen binnen het thema, zodat het uitdagend blijft voor de kinderen.

6.2 Opbrengst Gericht Werken.

Kinderen zijn kleine onderzoekers. Ieder kind wil graag leren (=spelen) en ontdekken. Kinderen ontdekken dingen door te spelen. Ze bepalen hun eigen spel. Daarmee oefenen ze alle bovenstaande ontwikkelingsgebieden.

Het is onze taak om de kinderen de gelegenheid te geven om te spelen en ze zonodig bij te sturen.

De kwaliteit van Voorschoolse educatie wordt versterkt door meer opbrengstgericht te werken. Het gaat om een doelgerichte methodische manier van werken. Niet de activiteit staat centraal maar de ontwikkeling van het kind.

Voor de pm-er is opbrengstgericht werken een werkwijze om te bepalen wat zij de kinderen moet bijbrengen of in ieder geval aanbieden en op welke behoeften van de groep en het individuele kind de begeleiding wordt afgestemd.

Het gaat om observeren, zien waar het kind staat in zijn ontwikkeling, om vervolgens te bepalen welke spelactiviteiten een kind nodig heeft. Als volgende stap wordt er geëvalueerd om te bepalen of de pm-er de juiste spelactiviteiten heeft aangeboden om het kind verder te helpen ontwikkelen. Dit kan op het individuele niveau of het groepsniveau. Vervolgens worden de activiteiten aangepast, of wordt het doel aangepast.

Iedere 5 weken bespreken de pm-ers de voortgang in de ontwikkeling van de kinderen.

We werken op De Droomplaats de Kluppies aan de hand van een overzicht (de zogenaamde spin) waarop alle activiteiten en thema's staan waar wij gedurende het jaar bij stil staan en activiteiten rond omheen organiseren. Daarnaast is er natuurlijk aandacht voor een aantal speciale momenten in het jaar: Moederdag, Vaderdag, Pasen, Kerstmis etc. etc.

Iedere 15 weken (na 3 thema's) maken we per groep een groepsplan voor de komende 3 thema's. Dan bepalen we waar de groepsbehoefte qua ontwikkeling naar uit gaat en passen het lokaal en spel materiaal in de groep aan de groepsdoelen.

Als een kind twee jaar wordt, nodigen wij u uit voor een oudergesprek over pedagogisch partnerschap. Er is veel onderzoek gedaan naar de samenwerking en doorgaande ontwikkelingslijn als kindercentra en ouders goed op de hoogte zijn van het ontwikkelingsaanbod en daar elkaar in aanvullen.

Dit zou opgevat kunnen worden als een schoolse manier van spelen, maar dat is echt niet de bedoeling. Het gaat vooral om kansen te creëren en te grijpen. Hiermee bedoelen we dat we subtiel de kinderen uitdagen en stimuleren om een activiteit te doen en als er al spontaan spel is, dit te volgen, begeleiden en uit te diepen. Het eerste gebeurt in het gestructureerde spel of bijvoorbeeld tijdens het eten, tijdens het ongestructureerde (vrije) spel worden kansen gegrepen.

6.3 Doorlopende ontwikkelingslijn

Wij volgen de ontwikkeling van het kind en gebruiken daar de digitale observatiemethode 'Zo doe, praat, beweeg en reken ik' voor. Als het kindje bij ons is geplaatst, wordt op een aantal vaste

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

24

momenten een digitaal vragenlijst ingevuld. Deze vragen meten of het kind zich naar algemene normen voldoende ontwikkelt. Als een pm-er twijfelt, kan er vaker een vragenlijst ingevuld worden.

Het is wenselijk dat de ontwikkeling van het kind niet stagneert maar doorloopt. Daarom doen wij, met toestemming van ouders een overdracht van de ontwikkeling van het kind aan het basisonderwijs en buitenschoolse opvang middels een stedelijk vastgelegd overdrachtsformulier. Bij bijzonderheden zal een zogenaamde warme overdracht (de kinderopvang maakt een afspraak met de school) gedaan worden. Er zijn met de scholen waar de meeste kinderen naar uitstromen afspraken over de doorlopende ontwikkelingslijn.

Onze kinderen stromen uit naar verschillende scholen, daar waar mogelijk is werken wij samen met de scholen uit de wijk.

Gezamenlijke afspraken kunnen zijn:

- Overdracht, warm-koud met toestemming van ouders
- Overleg met kleuterklassen
- Samenkomen en spelen op het plein
- Wennen in de klassen
- Gezamenlijke thema's, feesten, boekenweek etc.
- Tijdens de laatste 3 maanden voordat de kinderen 4 worden, is er het speciale thema Ik ben bijna 4. Binnen dit thema doen wij de volgende activiteiten die voorbereidend zijn op de basisschool.

Indien er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of problemen worden gesignaleerd, bespreken wij deze met de ouder en verwijzen wij ze naar passende instanties voor verdere ondersteuning.

6.4 Verschillen tussen jongens en meisjes

We spelen in op de verschillende interesses en behoeften die jongens en meisjes kunnen hebben. Die verschillen hebben deels te maken met de ontwikkeling van de hersenen. De linker hersenhelft ontwikkelt zich langzamer dan de rechter. En door de invloed van het mannelijke hormoon testosteron, verloopt dat proces bij jongens langzamer. Daarom hebben zij meer behoefte aan grof motorische bewegingen, waarbij ze letterlijk de ruimte nodig hebben. Ze kunnen al snel hun interesse verliezen bij activiteiten die een beroep doen op hun fijne motoriek. De ontwikkeling van de fijne motoriek verloopt bij meisjes sneller; daarom zal hun spanningsboog bij dergelijke activiteiten groter zijn dan bij jongens. Om dezelfde reden uiten jongens zich veelal fysieke en stoeien daarom graag met elkaar.

Deze bovenstaande vaststelling geldt niet voor alle kinderen mocht het anders zijn dan zullen wij hier oog voor hebben en zorgdragen voor genderneutraal spel.

We kijken naar het individuele kind en sluiten aan op zijn/haar behoefte ongeacht of het een jongen of een meisje is. Ieder kind krijgt de ruimte die het nodig heeft.

6.5 Plezier in doen en ontdekken

Een kind ervaart alles voor de eerste keer. We stemmen het aanbod van activiteiten en speelgoed af op de zintuiglijke en motorische ontwikkeling. Door te voelen, ruiken en horen en dit te ervaren, leert het zichzelf spelenderwijs kennen en later de wereld om zich heen. In de groep kan het kind ervaringen opdoen in een veilige omgeving, in een tempo dat bij hem past.

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021
25

6.6 Vallen en opstaan

Wij geven kinderen de ruimte situaties te oefenen en ervarend te leren. Dit gebeurt soms letterlijk met vallen en opstaan. Kinderen leren zo risico's in te schatten.

De pm-er zorgt hierbij voor een veilige omgeving door toezicht te houden en tegelijkertijd de kinderen zelf dingen te laten ondernemen. Zij daagt de kinderen uit om creatief bezig te zijn en dingen uit te proberen. Geeft complimenten indien een kind hierin stappen zet. Ze speelt soms mee met de kinderen en gaat dan mee in hun fantasie.

Zie hierover ook het stukje risicovol spel bij buitenspelen.

6.7 Meer van hetzelfde

Kinderen willen soms gedurende langere tijd achter elkaar met dezelfde activiteit bezig zijn. Bijvoorbeeld de hele week in de bouwhoek, of de hele week worden voorgelezen uit hetzelfde boek. Zo vergroten ze hun concentratie en verdiepen ze hun spel. Op deze manier hebben alle ervaringen de tijd om in de hersenen te worden opgeslagen. Daarom geven we kinderen die langere tijd met een zelfde activiteit bezig willen zijn daarvoor alle gelegenheid en tijd. Indien mogelijk ruimen we het spel niet tussentijds op, zodat er steeds verder gespeeld kan worden.

6.8 Het doen telt

Voor alle kinderen geldt, dat het eindresultaat van hun activiteit niet belangrijk is, maar de weg ernaar toe. Die weg bestaat uit proberen en ervaringen opdoen, gerelateerd aan de ontwikkeling van een kind. Bij het jonge kind zou dit kunnen bestaan uit het dopen van de vingers in de verfpot of het scheuren van papier; bij een ouder kind het leren verven met kwast of knippen met een schaar. Deze succeservaringen vergroten het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid.

6.9 Vrij spelen

Iedere dag kunnen de kinderen vrij spelen. Tekenen, bouwen, fantasiespel, met poppen en auto's enzovoorts. Ze ontwikkelen hiermee persoonlijke en sociale competenties. Kinderen kiezen zelf waarmee, hoe lang en met wie ze vrij spelen. Het speelgoed kan door een kind op verschillende manieren gebruikt worden. Om er alleen mee te spelen en te ontdekken wat je er allemaal mee kunt doen, of om er samen mee te spelen.

Niet alleen speelgoed daagt uit tot spel, maar ook vooral alledaagse gebruiksvoorwerpen en kosteloos materiaal prikkelen de fantasie. Zo wordt in het fantasiespel een eenvoudig keukenrolletje een verrekijker en de keukenhoek een winkel of restaurant.

6.10 Muziek

Muziek speelt een belangrijke rol in het dagelijkse leven op ons kinderverblijf. Zingen wordt gebruikt om dagelijkse bezigheden zoals eten, drinken, naar bed gaan te begeleiden. Een slaapliedje helpt een kind om rustig in te slapen. Een opruimlied helpt om het opruimen aan te kondigen en te begeleiden, een liedje aan tafel laat de kinderen samen iets ondernemen, naar elkaar luisteren en plezier te hebben.

Het laten horen en samen maken van muziek en zingen is een prettige manier om in een groep samen te zijn. Veel ontwikkelingsgebieden worden aangesproken door muziek. Het stimuleert niet alleen de taalontwikkeling door het leren van nieuwe woorden, maar kinderen ervaren ook ritmes en tempo; oefenen in luisteren en concentratievermogen. Beweegspelletjes op muziek geven ook veel plezier. Bij de baby's gaat het vooral om het ervaren van verschillende zintuigen. Het horen van liedjes en

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

26

geluiden en het zien en voelen van de instrumenten. Bij peuters ligt het accent meer op het interactieve en op het groepsproces: zelf zingen, muziek maken (trommelen) en bewegen met elkaar.

Afwisselend per thema komt eens per week komt onze dansdocent in de ochtend dansen met al de kinderen. De dansdocent heeft per VE thema een dans ontwikkeld die in 5 weken een opbouw heeft. De dans wordt veelal door klassieke muziek begeleid. Elke vijf weken wordt de dag waarop gedanst wordt veranderd zodat al onze kinderen gebruik kunnen maken van de dansochtend van de dansdocent.

6.11 Bewegen – Lekker Fit

Rotterdam Lekker Fit! is een programma van de gemeente Rotterdam om Rotterdamse kinderen fitter te maken. Fitte kinderen zitten lekkerder in hun vel, doen beter mee en blijven ook in de toekomst vaak gezonder.

Samen met de ouders zorgen wij voor een gezonde leefstijl bij het kind. Een kind dat van kleins af aan

gezonde gewoontes aanleert, heeft daar nu én later veel profijt van. Wij bieden gezond voedsel aan en veel beweging (hartslag verhogende korte activiteiten).

Rollen, kruipen, klauteren, dansen, springen: bewegen is gezond en kinderen vinden bewegen fijn. Tijdens beweegactiviteiten kunnen kinderen allerlei vaardigheden oefenen: motorische vaardigheden, zoals springen, balanceren en oog-handcoördinatie, maar ook sociale vaardigheden, bijvoorbeeld door samen met een bal te spelen. Wij stimuleren dit door allerlei uitdagende en fantasievolle spelbewegingsactiviteiten aan te bieden. Dat doen we binnen en buiten.

Regelmatig komt er een speciale dansdocent op de locatie om binnen het VE thema met de verschillende groepen te dansen. Dit sluit aan en draagt bij aan de motorische en sociale ontwikkeling van de kinderen.

6.12 Uitstapjes

Vanaf de peutergroep maken wij uitstapjes met de kinderen. Door uitstapjes te maken, vergroten we de wereld van kinderen en laten we ze nieuwe situaties ervaren en prikkelen we hun ontwikkeling. We gaan bijvoorbeeld boodschappen doen, naar de papiercontainer, naar de bibliotheek, het park of de kinderboerderij. Of we halen een frisse neus tijdens een wandeling in de buurt. Onderweg valt er altijd heel veel te zien! Wij gaan met de kinderen lopend op pad.

Tijdens de uitstapjes wordt de meest veilige route genomen, bij voorkeur over fietspaden. In de werkinstructie Uitstapjes worden afspraken omtrent uitjes concreet vastgelegd.

6.13 Buitenspelen

Buitenspelen doen we zoveel mogelijk, iedere dag. Buiten ervaren kinderen de seizoenen, de veranderingen van het weer en de frisse lucht. En buiten is er meer ruimte dan binnen. Hier kunnen kinderen zich uitleven in grote bewegingen waarbij ze hun grove motoriek gebruiken: klimmen en klauteren, rennen en fietsen. Alleen of met een groep. We doen buiten ook wat we binnen doen: lezen aan een tafel, een liedje zingen en spelen in de zandbak. De buitenruimte van ons kinderverblijf leent zich hier bijzonder goed voor. Dus ook bij minder mooi weer gaan we met de kinderen naar buiten.

Wij stimuleren dit door een uitdagende, groene speelplaats te creëren waarin kinderen zich vrij voelen en zich op hun eigen niveau kunnen ontwikkelen. Binnen het spelen geven wij de kinderen voldoende ruimte voor de fantasie, de creativiteit en het ontdekken. De schoolpleinen van de basisscholen zijn

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021
27

voor onze buitenschoolse opvang kinderen. Hier kunnen we ook skaten, touwtje springen, voetballen enzovoort.

Daar waar het mogelijk is, worden onze tuinen zo ingericht dat er voor de kinderen de natuur een belevenis wordt. Het kan gebeuren dat u uw kind op komt halen terwijl uw kind heerlijk in de tuin aan een waterplek met takjes in de modder zit te wroeten. Of dat u tussen de struiken twee kinderen ziet die wormen hebben opgegraven. Kinderen plukken blaadjes en leggen die op een rijtje op de zandbakrand. Baby's kunnen in overleg met ouders zo nu en dan buiten slapen in een kinderwagen of campingbedje. Wij zien onze buitenruimte als een tweede groepsruimte. Dus alle activiteiten die binnen ondernomen worden kunnen ook buiten plaatsvinden.

Men komt steeds meer tot het inzicht dat buiten spelen heel belangrijk is. Niet alleen voor de lichamelijke, maar ook voor sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen. De ervaring van de ruimte, het weer, de natuur, het licht, het geluid, de grond en ondergrond is anders. Buiten draagt bij aan alle ontwikkelingsgebieden, omdat;

- het heel gezond is. Het draagt bij aan de lichamelijke ontwikkeling. Kinderen die meer buiten

spelen ontwikkelen meer behendigheid en spieren. Ze hebben minder kans op astmatische aandoeningen en tekort aan vitamine D.

- het positieve effecten heeft op de verstandelijke ontwikkeling: spelen zorgt er voor dat kinderen problemen leren oplossen, logisch leren denken, de taken en betekenis van de natuur leren inschatten. Dat heeft weer een gunstige invloed op het ontwikkelingsproces.
- het bijdraagt aan de sociale ontwikkeling van het kind en aan de ontwikkeling van de persoonlijkheid (emotionele ontwikkeling). De zelfredzaamheid wordt groter. Ook de sociale communicatie verbetert. Het kan een goede afleiding of uitlaatklep zijn voor opgekropte energie.

Risicovol (buiten)spel

Wij proberen onze ruimtes (binnen en buiten) zo in te richten dat kinderen uitgedaagd worden. Een term die tegenwoordig veel gebruikt wordt is risicovol (buiten)spel.

Uit onderzoek blijkt dat risico's nemen essentieel is voor kinderen. Een van de redenen, waarom het van belang is om kinderen, om te leren gaan met risico's is dat het nemen van risico's onderdeel van het leven is. Kinderen die nooit om hebben leren gaan met risico's kunnen extreem angstig worden

voor nieuwe dingen die op hun pad komen. Of juist het tegenovergestelde: kinderen vervallen in roekeloos gedrag, omdat ze niet geleerd hebben wat de consequenties daarvan kunnen zijn. Ook zijn er verbanden tussen het leergedrag van kinderen, de wil om iets te leren, en het gevoel van welbevinden van het kind, wanneer kinderen betrokken zijn bij risicovol spel.

En ja, dat levert soms vieze kleding, schrammen, splinters en blauwe plekken op. Maar is dat nou zo erg? Als het nemen van risico's leidt tot veerkrachtiger(e) kinderen, die niet bij de kleinste tegenslag bij de pakken neer gaan zitten en bereid zijn uitdagingen aan te gaan, dan is het dat volgens ons dubbel en dwars waard! Daarmee leveren wij een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van een kind. Iets waarvan hij zijn levenslang profijt van zal hebben. En dat is waar het uiteindelijk om gaat!

Maar: Plezier staat voorop!

6.14 Natuur & milieu

Kinderen krijgen hun normen en waarden overgedragen door hun directe verzorgers. Een pm'ers vervult een voorbeeldfunctie, ook ten aanzien van het milieu.

Omdat we te maken hebben met jonge kinderen zullen we de 'zorg voor het milieu' moeten zoeken in kleine zaken. Het is belangrijk dat het spelenderwijs en begrijpelijk wordt overgedragen. Daarom zal

Doc 31 Pedagogisch werkplan Kluppies versie 2, 01-01-2021

28

vooral de kennismaking met de natuur voorop staan, zodat kinderen deze leren waarderen. De pm-ers zullen de kinderen hiertoe bewust bij de natuur betrekken. De aandacht voor het milieu zal vanuit dit standpunt op een speelse manier en vanuit een voorbeeldfunctie worden meegenomen.

Voorbeelden om kinderen bij de natuur te betrekken door; aandacht voor de seizoenen bijvoorbeeld door de aankleding van het lokaal, creatieve activiteiten, buiten spelen in alle jaargetijden, werken met plantjes en zaadjes, het maken van een moestuin, aandacht voor diverse diersoorten, voorlezen en bezoek kinderboerderij en bewust omgaan met dieren als slakken en lieveheersbeestjes.

Voorbeelden om kinderen bij het milieu te betrekken: Mee laten helpen bij het opruimen van papier/glas/plastic op het kinderverblijf in de daarvoor bestemde bakken. Geen afval op straat (laten) gooien. Zuinig leren omgaan met water bij het handen wassen. Kosteloos materiaal gebruiken. (Tekening)papier optimaal gebruiken.

Wij hebben met het vele buiten spelen ook als doel om interesse te wekken bij kinderen voor de natuur en het milieu en we leren de kinderen op een respectvolle manier om te gaan met de natuur. We wijzen ze de beestjes en de natuurlijke materialen aan en benoemen wat het is. Daarnaast besteden we op ons kinderverblijf aandacht aan het scheiden van afval en gebruiken we energiezuinige apparatuur.

6.15 Creativiteit

We geven ruim baan aan de creativiteit van kinderen door bij elke activiteit de inbreng van kinderen een grote rol te laten spelen. We stimuleren hun creatieve proces door activiteiten aan te bieden die niet van tevoren zijn ingevuld of waar niet aan de hand van een voorbeeld wordt toegewerkt naar een bepaald eindresultaat. Spelenderwijs en in gesprek met kinderen komt er iets tot stand. Kinderen mogen kennis maken met veel materialen bij het knutselen en gaan aan de slag volgens hun eigen fantasie. Het gaat niet om het eindresultaat maar om het proces: het ervaren van hoe materiaal reageert en hoe kleuren mengen en om het leren van vaardigheden als knippen en tekenen.

We maken gebruik van de eigen creatieve oplossingen die kinderen hebben, zowel in het spel als tijdens een knutselactiviteit. We geven kinderen de ruimte allerhande materiaal op hun eigen wijze te gebruiken. Zo wordt het materiaal optimaal onderzocht. Wij voegen hoogstens een element toe aan de activiteit, maar schrijven niets voor en laten kinderen bepalen wat ze met het materiaal doen.

6.16 Gebruik televisie en computer

Kinderen komen al heel jong in aanraking met televisie en computer. Ook voor de allerjongsten zijn er speciale tv-programma's, computerspelletjes en websites. Wij gebruiken geen televisie of computerspelletjes bij De Droomplaats Kluppies.

7 Sfeer op de groep

Sfeer is belangrijk op de groep. Een goede sfeer draagt bij aan het gevoel van emotionele veiligheid. Dat is een belangrijke voorwaarde voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. In dit hoofdstuk worden de aspecten beschreven die van invloed zijn op de sfeer.

7.1 Indeling en aankleding van de ruimte

De uitstraling van de leefruimte is van invloed op de sfeer. We creëren een veilige en geborgen leefruimte door deze op een bepaalde manier in te delen en aan te kleden, afgestemd op de leeftijdsgroep die in de groepsruimte verblijft. Ieder kind behoort tot een stamgroep die bestaat uit een vaste leefruimte als basis. Dat zorgt ervoor dat de ruimte vertrouwd wordt voor het kind en draagt bij aan de emotionele veiligheid.

De verschillende groepsruimten zijn in lichte kleuren geschilderd en ingericht met kindvriendelijk meubilair en met de knutselwerkjes, tekeningen en foto's van de kinderen. We bieden speelgoed en materialen zoveel mogelijk op kind hoogte aan, zodat een kind zich gestimuleerd voelt om zelf te kunnen kiezen (initiatief te nemen) waarmee het wil spelen.

In ons kinderverblijf hebben we verschillende hoeken ingericht met spel materiaal. Bovendien is er in elke groep een hoek met kussens of bank en zachte materialen, waar een kind zich even kan terugtrekken. Zo creëren we een rustige en veilige sfeer. De indeling van de ruimte is zodanig dat kinderen er samen kunnen spelen, maar ook alleen.

Elk van onze pm'ers is verantwoordelijk voor de verzorging, uitstraling en aankleding van de groepsruimte; we doen dat zoveel mogelijk samen met de kinderen. Bijvoorbeeld door op sommige

momenten van de dag samen de spulletjes weer op de eigen plek te zetten. Hiermee stimuleren wij de zelfstandigheid, participatie, het groepsgevoel en het verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen. De ruimtes blijven rustig en overzichtelijk dat voorkomt overprikkeling bij de kinderen. Een overprikkeld kind, komt niet echt tot spelen omdat er steeds iets nieuws is wat zijn aandacht vraagt. We zorgen er zo voor dat kinderen geconcentreerd kunnen spelen. Dat is belangrijk omdat spelen de manier is waarop kinderen leren.

Door het uitdagende spel materiaal en het gevoel van herkenning en veiligheid van de vaste groepsruimte stellen we kinderen in staat zich op allerlei gebieden te ontwikkelen.

7.2 Bijzondere momenten

Wij proberen op de locaties aan te sluiten op belangrijke gebeurtenissen in de maatschappij en daarbij in het bijzonder in Nederland en wat speelt in onze omgeving. Er is ruimte voor de kinderen om hier mee bezig te zijn tijdens de opvang. Denk dan aan bijvoorbeeld de een hulding van de voetbalclub, Sint Intocht etc.

Zo geven wij aandacht en ondersteunen aan het goede doel KiKa (Kinderen Kankervrij). Iedere locatie organiseert jaarlijks een moment waar op een ludieke manier gedoneerd kan worden. Wij vragen ouders en personeel ook op de factuur en salarisstrook (minimaal) 1 euro per maand te doneren.

Ook aan bepaalde gebeurtenissen in het persoonlijke leven van het kind besteden we bijzondere aandacht. We vieren verjaardagen en besteden aandacht aan feesten en feestdagen vanuit de culturele achtergrond van de kinderen op onze groep.

Een bijzonder moment kan ook een verdrietige gebeurtenis zijn, zoals het overlijden van een opa/ oma of huisdier, maar ook de vrolijke zoals de komst van een nieuwe broer of zus. We besteden hier aandacht aan, afgestemd op de behoefte van het betreffende kind en de andere kinderen in de groep.

Elk feestje kent zijn eigen, vaste rituelen die ervoor zorgen dat de kinderen weten wat er komen gaat. Zo ervaren ze een gevoel van zekerheid en veiligheid. Bij een verjaardagsfeestje horen bijvoorbeeld een muts en slingers en we zingen samen met de kinderen voor de jarige.

We vinden het ook belangrijk om bijzondere aandacht te besteden aan het afscheidsfeestje; het kind kan een periode afsluiten en aan een nieuw 'avontuur' beginnen. Hij neemt afscheid van de oude groep, van de groepsgenootjes en de pm-ers en van gebruiken en gewoonten. Ook voor de 'achterblijvers' is afscheid nemen belangrijk. Zij missen immers een groepsgenootje. Door steeds dezelfde rituelen terug te laten komen, worden kinderen gesteund en begeleid in het zetten van de volgende stap.

De betrokkenheid van de kinderen onderling speelt bij de bijzondere momenten een belangrijke rol. Samenwerken, rekening houden met elkaar en respect hebben voor anderen zijn allemaal aspecten van betrokkenheid die aan bod komen. Vanuit die betrokkenheid besteden we bijvoorbeeld ook speciale aandacht aan een kind dat een broertje of zusje heeft gekregen, of een kind dat er niet bij kan zijn omdat hij ziek is.

Sensitiviteit is een belangrijke attitude van pm'ers. Wij stellen ons sensitief op en maken vanuit betrokkenheid de kinderen sociaal attent op elkaar. We hebben aandacht voor het individuele kind en voor de groep. Wij herkennen en benoemen emoties en zorgen voor een ontspannen en vrolijke sfeer.

Wij hechten grote waarde aan de afstemming met ouders bij bijzondere momenten voor het kind. Per gebeurtenis kunnen hierover afspraken worden gemaakt. Bijvoorbeeld over wanneer iets wordt gevierd en of een ouder hierbij aanwezig wil zijn.

Bij ons op het kinderverblijf vieren we diverse feesten:

Verjaardagen van kinderen;

Wanneer een kind jarig is worden de ouders en het kind bij binnenkomst 's morgens al gefeliciteerd. Tijdens het fruit eten, wordt er stilgestaan bij het feestelijke moment. Er wordt gezongen voor de jarige en het kind krijgt een eigen feestmuts op als het dat wil.

Jaarlijks worden een aantal thema's afgesloten met een activiteit waarbij de ouders en verzorgers (soms opa/oma) bij betrokken zijn.

Paaslunch;

Pasen wordt gevierd met de kinderen met een gezamenlijke Paaslunch in de hal. Er worden dan lekkere broodjes, beleg, eieren en andere lekkernijen in huis gehaald. Ons kinderverblijf staat dan in het teken van onder andere paaseieren, paashazen, lente en kuikentjes.

Sinterklaas;

Eind november wordt de locatie versierd en mogen de kinderen hun schoen zetten bij KDV De Droomplaats. Het Sinterklaasfeest wordt begin december op de locatie gevierd. De Droomplaats zorgt voor een cadeautje voor elk kind. De cadeautjes worden op een speelse manier uitgedeeld.

Kerst;

Elke groep is in kerstsfeer aangekleed met een Kerstboom/krans. We zingen liedjes en vertellen verhalen die gericht zijn op kerst. Ook bij de leeftijdsgerichte activiteiten wordt hieraan aandacht besteed. Vlak voor de kerst is er een gezamenlijke kerstlunch voor de kinderen, die er op die dag zijn. Er worden lekkere broodjes en lekkernijen gehaald. De nadruk van de festiviteiten ligt bij ons kinderverblijf op de gezelligheid en niet op het religieuze aspect, maar we gaan het niet uit de weg.

7.3 Belonen en corrigeren

We belonen een kind als het gewenst gedrag vertoont door het geven van complimenten en buigen ongewenst gedrag om naar gewenst gedrag. Zo leren de kinderen grenzen kennen. Wij houden er rekening mee dat dit een leerproces is voor een kind. We observeren het gedrag en proberen te achterhalen wat er in het kind omgaat en waar het gedrag vandaan komt.

We buigen ongewenst gedrag om naar gewenst gedrag. Dat doen we bijvoorbeeld door het kind af te leiden (vooral bij jongere kinderen) of kort uit te leggen waarom het gedrag ongewenst is. We bieden het kind een alternatief aan of leiden hem weg uit de situatie. We vinden het belangrijk daarbij altijd kort en duidelijk uit te leggen wat zijn gedrag ongewenst maakt en dat niet het kind zelf ongewenst is. Daarbij gebruiken we de ik- benoeming, zodat voor het kind duidelijk is wat er verwacht wordt.

Bij gewenst gedrag belonen we het kind, bijvoorbeeld in de vorm van een complimentje. Onze stem, mimiek, en het maken van oogcontact zijn erg belangrijk bij belonen en corrigeren. We zorgen er ook voor dat we direct belonen en ombuigen, omdat een kind anders niet goed begrijpt waarvoor het aangesproken of geprezen wordt. En we gaan hier consequent mee om. Als iets de ene keer wel mag en de andere keer niet, is het voor een kind onduidelijk waar grenzen liggen. Het leren kennen van de grenzen is nodig voor het scheppen van duidelijkheid. Dit zorgt voor emotionele veiligheid.

Wij overleggen onderling hoe er met belonen en corrigeren wordt omgegaan, zodat wij op alle

groepen consistent kunnen zijn in de aanpak. In specifieke situaties overleggen we met ouders over een aanpak.

Als kinderen in een conflictsituatie komen, grijpen we, naar gelang de ontwikkeling vordert, niet direct in. We stellen de kinderen in staat de situatie zelf op te lossen. Dit is belangrijk in de ontwikkeling naar zelfstandigheid. We houden de situatie goed in de gaten en bieden begeleiding als dat nodig is.

7.4 Kinderparticipatie

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zelf keuzes kunnen maken. Kinderparticipatie is daarom essentieel voor onze manier van werken. We volgen daartoe zoveel mogelijk de behoeftes en initiatieven van het kind. Dit betekent o.a. dat kinderen mee mogen praten over wat we op een dag gaan doen. We ondersteunen hem in het kenbaar maken van zijn wensen en scheppen hiermee een sfeer waarin hij zich veilig voelt. We ontvangen initiatieven van het kind en spelen hierop in en helpen het kind keuzes te maken als hij dit moeilijk vindt. We stemmen onze manier van handelen af op het ontwikkelingsniveau van het kind en hanteren bewust de interactieprincipes.

Op ons kinderverblijf werken we kindgericht. Dat wil zeggen dat we de inhoud en het ritme van de dag (deels) laten afhangen van de behoeftes en initiatieven van de kinderen. Uiteraard is er een vast dagritme en zijn er globale richtlijnen voor de tijden waarop de vaste dagelijkse dingen zoals eten plaatsvinden. We laten ons echter niet regeren door de klok, maar stemmen af op de initiatieven van de kinderen. Zij mogen daar waar mogelijk mee beslissen. Zo kan het zijn dat kinderen liever buiten willen spelen dan meedoen aan een activiteit die wordt aangeboden. Dat kan dan, kinderen zijn nooit verplicht om mee te doen. Of het kan zijn dat we wat later gaan eten, omdat kinderen nog volop aan het knutselen zijn. Kinderen worden gestimuleerd om zelf te kiezen en geprikkeld om dingen zelf te doen/ontdekken. We geven ze vertrouwen dat ze het zelf kunnen en doen het indien wenselijk eerst een keer samen. We stimuleren ook dat kinderen elkaar helpen.

Kinderen mogen ook vaak de pm-ers helpen met allerlei taken, zoals de tafel afruimen, de vloer vegen, speelgoed schoonmaken of spullen uit de keuken gaan halen. Bij de peutergroep is er het hulpje van de dag. Kinderen vinden dit over het algemeen prachtig en doen erg hun best. Zo creëren we ook 1 op 1 momentjes, zodat een kind regelmatig even individuele aandacht van de pm-er krijgt.

7.5 Regels en afspraken

Binnen elke groep gelden er regels en afspraken die de sociale ontwikkeling ondersteunen en daarnaast zorgen voor een emotioneel veilige omgeving. Waar mogelijk stellen we de regels en afspraken samen met de kinderen op. Er zijn regels en afspraken over hoe er met elkaar wordt omgegaan en hoe we gezamenlijk zorg dragen voor de groepsruimte. We stimuleren de kinderen in hun sociale competenties en geven ze de gelegenheid zich waarden en normen eigen te maken door rekening te (leren) houden met elkaar en (leren) omgaan met elkaar.

Het doel is een warme, liefdevolle en geborgen omgeving te bieden waarin het kind zich emotioneel veilig voelt.

Op ons kinderverblijf brengen we normen en waarden over door zelf het goede voorbeeld te geven en door kinderen hierin te begeleiden indien er zich specifieke situaties voordoen. We leggen dan uit aan het kind hoe het anders/netter kan. Voorbeelden hiervan zijn: Tafelmanieren; op elkaar wachten met eten, naar elkaar luisteren, elkaar uit laten praten. Respect voor de spullen; we gooien niet met spullen en ruimen ze netjes op. Beleefdheidsvormen; “Mag ik wat drinken alsjeblieft”, in plaats van “Geef mij drinken”.

We benoemen wat we zien en wat we doen en leggen het hoe en waarom uit aan de kinderen. Positief gedrag van kinderen wordt benoemd in de groep.

8 Oudercontacten

8.1 Het doel

Het doel van de oudercontacten is om een vertrouwensband en een goede samenwerking op te bouwen en ervoor te zorgen dat de twee opvoedomgevingen, thuis en het kinderverblijf, goed op elkaar zijn afgestemd. Dat vereist zoveel mogelijk afstemming tussen de pm-er en de ouders. We leren de kinderen goed kennen en wisselen ervaringen en aanpak uit. Bijvoorbeeld de rituelen van thuis bij het slapen gaan of een eetschema. Deze afstemming komt ten goede aan een gezonde ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

8.2 Brengen en halen

Tijdens de breng- en haalmomenten wisselen wij samen met de ouders informatie uit. Wij horen graag van hen wat van belang is om een kind beter te begrijpen om hem zo goed mogelijk te begeleiden. Bijvoorbeeld hoe het weekeind of de vakantie is verlopen en of er bijzonderheden zijn.

Op onze beurt informeren wij ouders als zij hun kind ophalen over hoe de dag op het kinderverblijf globaal is verlopen (over het slapen en eten, de activiteiten, hoe het kind dit heeft beleefd en eventuele bijzonderheden).

Als ouders hun kind niet zelf komen halen, dienen ze dit van te voren te laten weten. Uit veiligheidsoverwegingen geven wij kinderen niet zonder toestemming van de ouders mee aan een derde. Om diezelfde reden kunnen kinderen alleen opgehaald worden door iemand boven de 12 jaar.

8.3 Gesprekken

Intakegesprek

Voordat het kind gaat starten, nodigen we nieuwe ouders uit voor een intakegesprek. Het gesprek wordt gehouden door de pm-ers die de mentor van het kindje wordt. Tijdens dit gesprek wordt informatie uitgewisseld en afspraken gemaakt over onder meer het wenproces. Tevens wordt het kindgegevens formulier ingevuld en kunnen ouders aangeven voor welke zaken zij toestemming verlenen, bijvoorbeeld het maken van foto's.

Op de eerste wendag gaat het kindje een paar uurtjes wennen op de groep en vindt meestal het intakegesprek plaats met de ouders. Hierbij wordt met name aandacht besteed aan uw kind: wie is het kind, welke bijzonderheden zijn er om rekening mee te houden, hoe stemmen we het beste af op de thuissituatie en we geven een toelichting hoe een dag op de groep eruit ziet en hoe we werken. Op de tweede wendag gaat het kind al wat langer wennen op de groep met daarbij een eet- en slaapmoment. Deze twee wenmomenten kunnen op vooraf aan de officiële plaatsing op dezelfde dagen als dat in het contract wordt afgesproken en alleen indien de bezetting het toelaat.

Voorafgaande de plaatsing van het kind heeft er al vaak een rondleiding van de manager of een pm-er plaats gevonden. Hierin is het beleid van De Droomplaats uitgelegd en hebben de ouders een kijkje kunnen nemen in de groepen.

Overgang-gesprek en wen-afspraken bij doorstroming van een kind van de ene groep naar de andere binnen het kinderverblijf

De mentor neemt contact op met de ouders om een overgang-gesprek op de nieuwe groep in te plannen. In dezelfde periode gaat het kind af en toe spelen op de nieuwe groep en als dat goed gaat, eet hij een paar keer mee en/of slaapt er al een keertje. Zo bouwen wij het wennen op tot aan de overgangsdatum. Ook bij dit wenproces houden we rekening met de persoonlijke behoefte en het ontwikkelingsniveau van het kind.

Oudergesprek

Wij nodigen de ouders uit voor een oudergesprek als het kindje doorgaat naar een volgende groep. Bij dit gesprek is de huidige mentor en de mentor van de nieuwe groep aanwezig. Wij bespreken op dat moment onze bevinden voor wat betreft de ontwikkeling van het kind op gebied van sociaal emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en motoriek aan de hand van de digitale observatielijsten. Mocht er achterstand in ontwikkeling zijn, worden ouders eerder en vaker uitgenodigd. Er kunnen ook andere momenten aanleidingen zijn voor een oudergesprek, zowel op initiatief van de ouders als van een van onze pm'ers. Ouders kunnen te allen tijde een gesprek aanvragen met de mentor en/of de manager over hun kind.

8.4 Schriftelijke informatie

Digitaal communicatieplatform: de Droomplaats-app (in ontwikkeling)

Onze pm'ers schrijven op het digitale platform over de belevenissen van de individuele kinderen en de hele groep. Ouders krijgen toegang tot deze berichten via een app op hun telefoon of tablet. Ook het dagritme van de kleinere kinderen (slapen, flesvoeding, luiers) en ontwikkelstappen (denk bijvoorbeeld aan een eerste woordje) worden in dit systeem aangegeven. Daarnaast kunnen de pm'ers foto's van bijzondere momenten plaatsen, vragen stellen aan ouders of andere mededelingen doen. Ouders kunnen de berichten en foto's direct zien als de pm'er deze heeft geplaatst. Ouders kunnen berichten doorgeven.

Nieuwsbrief

Bij ieder nieuw VE thema ontvangen ouders de VE nieuwsbrief met wat er aan activiteiten worden gedaan op de locatie en tips hoe daar thuis op aan te sluiten. Een paar keer per jaar wordt de locatie nieuwsbrief gemaakt waarin stukjes staan beschreven over de groepen, verjaardagen, nieuwe kinderen, pedagogische ontwikkelingen, stukje OAC en mededelingen. Beide nieuwsbrieven ontvangen de ouders via hun e-mail en wordt opgehangen op het informatiebord in de entree en bij de voordeur.

8.5 Oudercontact momenten

Per jaar organiseren we met het team van ons kinderverblijf één ouderavond.

Ouderavonden kunnen wisselende thema's hebben, bijvoorbeeld over hoe een dag op het kinderverblijf verloopt (met foto's en filmmateriaal), of we nodigen een externe partij uit die een lezing houdt over een aan opvoeding en verzorging gerelateerd onderwerp.

Eens per jaar vinden de oudergesprekken plaats waarbij de ontwikkeling van het kind besproken wordt met de ouders. Bij de VE thema's worden regelmatig ouders betrokken en soms uitgenodigd om het thema af te sluiten of bij de opstart.

U krijgt hiermee een inzicht in de uitvoering van ons pedagogisch werkplan. Beelden geven voor veel mensen toch een beter inzicht dan dit geschreven plan.

8.6 Ouderadviescommissie

De ouderadviescommissie van ons kinderverblijf behartigt de belangen van al onze kinderen en

ouders van onze vestiging. Zij bevordert de communicatie tussen de ouders en de medewerkers en adviseert over:

- de uitvoering van het kwaliteitsbeleid, in het bijzonder het pedagogisch beleid (de kwaliteit van het personeel, de groepsgrootte en de inzet van personeel in opleiding)
- het algemeen beleid op het gebied van voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid
- openingstijden
- het beleid rondom voorschoolse educatie
- vaststelling en wijziging van de interne klachtenregeling
- wijzigingen van de prijs van kinderopvang

De ouderadviescommissie komt gemiddeld 4x per jaar bij elkaar. De manager en directeur zijn beschikbaar voor vragen en/of opmerkingen vanuit de ouderadviescommissie.

De bevoegdheden, samenstelling, benoeming en verkiezing verlopen volgens het Reglement Ouderadviescommissies (op te vragen bij de locatiemanager).

Wij zijn altijd op zoek naar betrokken ouders. Het is moeilijk om een ouderadviescommissie te vormen of te behouden. Wij zullen regelmatig oproepen doen of u persoonlijk aanspreken. Indien dit niet lukt dan zullen wij bovenstaande onderwerpen altijd voorleggen op een algemene ouderavond of u per mail op de hoogte stellen van het voorgenomen beleid waarop wij u dan uitnodigen om daar gesprek of een advies over uit te brengen.

8.7 Exit enquête

Als de kindplaats is beëindigd bespreken we met ouders een exit enquête met vragen over hun ervaringen met ons kinderverblijf. Deze evaluatie kan input zijn voor verbeteracties.

9 Borging van de kwaliteit

9.1 Personeel en opleiding

Onze werksoort is volop in beweging. Er komt steeds meer (wetenschappelijk) onderzoek en inzicht in de ontwikkeling van het jonge kind. Dat maakt dat wij constant te maken hebben met voortschrijdend inzicht in het werken met kinderen. Wij vertalen dit naar de werkvloer. Een open en lerende houding van ons personeel maakt het constante proces van evalueren, zelfreflectie, bijstellen en verbeteren van ons handelen naar nieuwe inzichten mogelijk.

Alle pm-ers in ons team zijn gekwalificeerd. De kwalificatie-eisen om als pm-er te mogen werken zijn vastgelegd in de CAO Kinderopvang. Mocht een nieuwe medewerker nog niet voldoen aan de VE certificering, wordt zij ingedeeld naast een collega die wel gecertificeerd is en start binnen een jaar met de opleiding. De pm-ers die op de babygroepen werken volgen allemaal voor 2023 een speciale verdiepingsmodule voor het werken met baby's. Zo ook de pm-ers die werken in de buitenschoolse opvang.

Wij proberen aantrekkelijke banen te creëren voor de medewerkers. Dit betekent dat wij soms combibanen maken. Zo kan een bso medewerker ook op de peutergroepen (halve dag) werken of invaller zijn voor de medewerkers die uitgeroosterd zijn vanwege compensatie of taken buiten de groep.

Regelmatig worden wij op de groep ondersteund door stagiaires. Zij volgen de opleiding PW3, PW4, een pedagogische hbo of Helpende Welzijn. De stagiaires bieden ondersteuning bij de verzorging van

kinderen, bij de uitvoering van activiteiten, maar hebben niet de eindverantwoording. Ook zijn er werknemers die een werk-/leertraject volgen, deze werknemers krijgen gedurende de opleiding steeds meer verantwoordelijkheden. In het BPV-beleidsplan is vastgelegd wanneer een werknemer die een werk-/leertraject volgt bepaalde taken mag uitvoeren. Het BPV-beleidsplan is in te zien op de vestiging. Werknemers die een werk-/leertraject volgen en stagiaires worden ingezet conform de eisen zoals deze zijn beschreven in de CAO Kinderopvang.

9.2 Ondersteuning op de groep door andere volwassenen

Op de groep worden de pm-ers ondersteund door stagiaires. Dit zijn medewerker in opleiding en afhankelijk van hoe ver zij in de opleiding gevorderd zijn, voeren zij de taken uit van een pm-er. Eerst geheel begeleidt en geleidelijk steeds zelfstandiger, totdat zij uiteindelijk kan afstuderen als een gelijkwaardig collega. De vorderingen van de diverse stagiaires zijn op de locatie in te zien in het praktijkboek.

Wij maken gebruik van vrijwilligers en andere personen voor aanvullende taken. De ondersteuning op de groep is niet specifiek op de verzorging van de kinderen gericht. Het betreft iemand die voor ons komt koken, een tuinman en een klusjesman voor onderhoud. Zij moeten net als iedereen die in de kinderopvang werkt een zogenaamde Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) overleggen en ingeschreven staan in het register voordat ze hun activiteiten bij ons starten.

Bij De Droomplaats Kluppies is er een huishoudelijk medewerker. Zij ondersteunt de pm-ers dagelijkse met klussen zoals schoonmaakwerkzaamheden, de was, kopieerwerk, boodschappen enz.

Onze huishoudelijk medewerker verzorgt ook de warme maaltijden.

9.3 Werkinstructies/protocollen

Het algemeen pedagogisch beleid is onderdeel van het kwaliteitshandboek van De Droomplaats. Naast het algemeen pedagogisch beleid zijn hier ook allerlei werkinstructies en protocollen in opgenomen, bedoeld om de veiligheid en gezondheid van de kinderen en de kwaliteit van de leefomgeving in het kinderverblijf zo goed mogelijk te borgen.

Zo volgen we de richtlijnen van het voedingscentrum bij het samenstellen van de maaltijden en de tussendoortjes die wij aanbieden. Bij het bereiden hiervan, volgen wij de hygiëncode voor kleine instellingen. Daarnaast zijn er ook werk instructies in opgenomen, bijvoorbeeld over veilig slapen van kinderen en (veiligheid)eisen bij het ondernemen van een uitstapje.

Deze werkinstructies en protocollen worden continu geëvalueerd en bijgesteld. Niet alleen door aanpassingen van richtlijnen door bijvoorbeeld de GGD of het Voedingscentrum, maar ook door reacties van de pm-ers, managers en ouders. Het protocol veiligheid en gezondheid is op de locatie in te zien.

9.4 Niet tevreden? Vertel het ons.

Goede samenwerking tussen ouders en medewerkers is in het belang van het welzijn van de kinderen. Daar zetten wij ons van harte voor in. Het kan voorkomen dat de mening van een ouder verschilt met een medewerker of ergens ontevreden over is. Wij vragen de ouders dit te bespreken met de betreffende medewerker of met de manager. Ook kan de directeur gevraagd worden te bemiddelen. Zij is bereikbaar via het hoofdkantoor van De Droomplaats.

opgenomen worden met de directeur. De contactgegevens van het kantoor staan vermeld op de website.

Klachtencommissie

Meestal komen we er samen wel uit. Is dat niet het geval, of wenst de ouder de klacht direct bij een onafhankelijke klachtencommissie in te dienen, dan kan dit door een schriftelijk klacht bij de Stichting Klachtencommissie Kinderopvang neer te leggen.

Geschillencommissie: Ook kunnen zowel ouders als De Droomplaats een klacht laten beoordelen door de geschillencommissie kinderopvang: Als men er onderling niet uitkomt, kan een geschil worden voorgelegd aan de geschillencommissie kinderopvang. Bij het klachtenloket kinderopvang dat is verbonden aan de geschillencommissie kinderopvang wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediation.

Ouders kunnen een geschil indienen bij de geschillencommissie kinderopvang als:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht;
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft .

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de geschillencommissie kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende repercussies kan hebben. De geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan. Oudercommissies kunnen een geschil over de toepassing van het adviesrecht direct voorleggen aan de geschillencommissie kinderopvang. De geschillencommissie toetst in deze gevallen alleen of de kinderopvangorganisatie in redelijkheid heeft gehandeld. De geschillencommissie moet volgens de wet binnen 6 maanden uitspraak doen. In de meeste gevallen zal de commissie sneller een uitspraak doen. Indien nodig zal de commissie een versnelde procedure volgen. De uitspraken van de geschillencommissie kinderopvang zijn bindend voor zowel de ouders en oudercommissies als de aangesloten kinderopvangorganisatie. De geschillencommissie kinderopvang publiceert geanonimiseerde uitspraken op haar website. Meer informatie kunt u vinden op www.klachtenloket-kinderopvang.nl.

De ouders hebben het recht direct contact op te nemen met de externe klachtencommissie. Wij hopen natuurlijk dat de ouder ons eerst de kans geeft om met u in gesprek te gaan over uw klachten. Voor meer informatie over de klachtenprocedure en het volledige klachtenreglement kunt u opvragen op het kantoor.

9.5 Observatie welbevinden en ontwikkeling van het kind

Kinderen zijn kleine onderzoekers. Ieder kind wil graag leren(=spelen) en ontdekken. Kinderen ontdekken dingen door te spelen. Ze bepalen hun eigen spel.

Het is onze taak om de kinderen de gelegenheid te geven om te spelen en ze waar nodig bij te sturen. De kwaliteit van voorschoolse educatie wordt versterkt door meer opbrengstgericht te werken. Het gaat om een doelgerichte methodische manier van werken. Niet de activiteit staat centraal maar de ontwikkeling van het kind. Voor de pm-er is opbrengstgericht werken een werkwijze om te bepalen wat zij de kinderen moet bijbrengen of in ieder geval aanbieden en op welke behoeften van de groep en het individuele kind de begeleiding wordt afgestemd.

Het gaat om observeren, zien waar het kind staat in zijn ontwikkeling, om vervolgens te bepalen welke spelactiviteiten een kind nodig heeft. Als volgende stap wordt er geëvalueerd om te bepalen of de pm'er de juiste spelactiviteiten heeft aangeboden om het kind verder te helpen ontwikkelen. Dit kan op het individuele niveau of het groepsniveau. Vervolgens worden de activiteiten aangepast, of wordt het doel aangepast.

Om het kind objectief te beoordelen maken wij gebruik van de observatiemethode 'Zo doe ik, Zo praat ik, Zo beweeg ik, Zo reken ik'.

Dit zou opgevat kunnen worden als een schoolse manier van spelen, maar dat is echt niet de bedoeling. Het gaat vooral om kansen te creëren en te grijpen. Hiermee bedoelen we dat we subtiel de kinderen uitdagen en stimuleren om een activiteit te doen en als er al spontaan spel is, dit te volgen, begeleiden en uit te diepen. Het eerste gebeurt in het gestructureerde spel of bijvoorbeeld tijdens het eten, tijdens het ongestructureerde (vrije) spel worden kansen gegrepen.

Als de ontwikkeling van een kind anders verloopt:

Niet altijd verloopt de ontwikkeling van een kind volgens verwachting. Soms krijgen we ook te maken met gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornissen, lichamelijke of verstandelijke beperkingen. Wij hebben samen met de ouders een signalerende rol, maar kunnen niet diagnosticeren. Zodra onze pm'ers zich zorgen maken, wordt dit met de ouders besproken. Wij horen het ook graag van de ouders als die zich zorgen maken. Samen zullen we dan bekijken hoe de zorgen kunnen worden weggenomen en hoe het kind extra kan worden ondersteund en gestimuleerd in zijn ontwikkeling.

Ons uitgangspunt is altijd het welbevinden van het kind. We kunnen niet altijd de zorg en aandacht bieden die een kind nodig heeft. Soms komen we tot de conclusie dat een kind niet op zijn plek is bij ons. Wij stellen onszelf daarom altijd de vraag: "Is de plek bij ons op de opvang de beste plek voor het kind?" Vanuit dat oogpunt bekijken we ook of we kinderen met een beperking of ontwikkelingsproblemen goede opvang kunnen bieden. Wat de mogelijkheden zijn hangt echter altijd af van de specifieke situatie.

Mishandeling of vermoedens hiervan

Soms ondervindt een (jonge) ouder of kind problemen tijdens het opgroeien. Dan zijn er verschillende organisaties die de ouders en kind daarbij helpen. Het kan gebeuren dat meerdere instanties tegelijkertijd hulp bieden. Dan is het belangrijk dat de hulpverleners van elkaar weten. De hulp kan in samenwerking met elkaar beter verlopen. Wij zijn aangesloten bij het SiSa. SiSa is een afkorting van Stadsregionaal Instrument Sluitende Aanpak. Met dit systeem wordt bijgehouden of meerdere instanties hulp bieden aan dezelfde ouder en kind. Het systeem wordt alleen gebruikt door professionals. Voor meer informatie www.sisa.rotterdam.nl.

De meeste van de medewerkers van De Droomplaats zijn getraind in de meldcode en meldplicht. De locatiemanagers zijn aandachtsfunctionarissen en houden de code onder de aandacht in het team.

Wij maken een stappenplan bij vermoedens van kindermishandeling en huiselijke geweld. Dit plan bevat alle stappen die genomen worden vanaf dat wij signaleren tot aan het moment dat wij eventueel melden bij Veilig Thuis (vroeger het AMK) Een belangrijk uitgangspunt is dat wij dit altijd eerst met ouders bespreken. Onder kindermishandeling verstaan wij alle vormen van geestelijk, lichamelijk en seksueel geweld tegen kinderen, of het nalaten van zorg en aandacht

9.6 Analyse van de pedagogische kwaliteit

Wij analyseren jaarlijks de pedagogische kwaliteit van onze vestiging. Hiervoor gebruiken we de observatielijst kwaliteit van de leefomgeving. Naar aanleiding van de resultaten hiervan stellen we verbeterpunten vast die wij opnemen in ons jaarplan. De resultaten van de analyse van de pedagogische kwaliteit wordt besproken met de oudercommissie.

Het aantal kindercentra (lrk nummers) is bepalend voor het minimaal aantal uur dat ingezet wordt op de formulering en invoering van pedagogisch beleidsvoornemens. Per lrk nummer dient minimaal 50 uur op jaarbasis besteed worden aan pedagogische beleidsvorming.

9.7 Veiligheid en gezondheid

Op onze vestiging zijn alle veiligheid- en gezondheidsfactoren in kaart gebracht. Deze, en eventuele nieuwe factoren, worden jaarlijks beoordeeld met behulp van een digitale risicomonitor.

Deze zogenaamde risico-inventarisatie beschrijft de veiligheidsrisico's die de opvang van de kinderen met zich meebrengt: verbranding, vergiftiging, verdrinking, valongevallen, verstikking, verwondingen, beknelling, botsen, stoten, steken en snijden. Bij de risico-inventarisatie gezondheid wordt gekeken naar ziektekiemen, binnenmilieu, buitenmilieu en medisch handelen. De ouderadviescommissie brengt advies uit op het gevoerde beleid ten aanzien van de risico-inventarisaties en de plannen van aanpak.

De risico-inventarisatie gaat uit van normen én van het (soms onvoorspelbare) gedrag van kinderen. Een aantal keer per jaar wordt de locatie bezocht door een speciaal aangestelde medewerker die Veiligheid en Gezondheid onder de aandacht brengt van de medewerkers.

Jaarlijks stelt de GGD vast of deze inventarisatie en de hieraan gekoppelde evaluatie op de juiste wijze en volledig is uitgevoerd. De risico-inventarisatie en een afschrift van het inspectierapport van de GGD liggen op onze vestiging ter inzage. Het inspectierapport is ook te vinden via de vestigings pagina's.

9.8 Deskundigheidsbevordering

Al onze pm'ers worden op verschillende manieren ondersteund. Die ondersteuning is afgestemd op de individuele behoefte van elke pm-er (vanaf 2019 heeft iedere medewerker recht op minimaal 10 uur coaching per jaar(parttimers naar rato)). Coaching op de interactievaardigheden middels o.a. vib neemt daarbij een belangrijke plek in, omdat de interactievaardigheden de basis vormen van ons pedagogisch handelen. Structureel krijgen pm'ers interactiebegeleiding in contact met kinderen. Daarnaast worden er verschillende pedagogische verdiepingscursussen aangeboden voor pm-ers en managers, afgestemd op de behoefte van de vestiging.

10. Afsluitend.

Als de ouders vragen hebben, dan kan dit via de mentor van het kind, maar natuurlijk ook aan de locatiemanager, kantoor en directie.

Wij wensen iedereen een fijne, leerzame tijd bij De Droomplaats.

Met vriendelijke groet,

Het team, manager en directeur van De Droomplaats

11. Bijlage tijdelijke wijzigingen

Soms zijn er kleine tijdelijke wijzigingen in ons pedagogisch werkplan. Om nu niet iedere keer het hele plan te herschrijven hebben wij gekozen om als dit aan de orde is een bijlage/aanhangsel te maken. Hier vermelden wij dan de versie en de startdatum en aflopende datum.

Bijlage versie	startdatum ..... einde datum .....
Versie 2, 1-1-2021	Addendum maart 2020 lopend
Gebruik van de Stint bij uitstapjes.	bij wettelijke verordening in afwachting niet langer in gebruik